

DARBININKAS

Vol. LVII Nr. 27

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

Penktadienis-Friday, Birželis-June 23, 1972

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

NAUJOS PASTANGOS PEKINE IR HANOJUJE BAIGTI VIETNAMO KARĄ

Pereitos savaitės antroji pusė vėl maitinasi gandaiis apie tai, kad atsirado naujos iniciatyvos Vietnamo karui sutvarkyti.

Pirmas skambutis buvo žinia apie Sovietų prezidento Podgornio kelionę į Hanojų. Kodėl vienas pats, kodėl taip greit po neseniai buvusio ten didelio sovietinių pareigūnų būrio? Tuoj kilo klausimas apie kelionės tikslą — taikos misiją ar skatinimas eiti senu keliu ir pažadas nenutraukti paramą?

Neilgrukus atėjo atsakymas iš Maskvos per Londono Evening News, kurio retai rašas Maskvos korespondentas Victor Louis tarp kitko pranešė: "Prez. Podgornio misijos į Hanojų tikslas yra sustabdyti karo veiksmus visuose frontuose, kad vėl galėtų būti atnaujintos derybos".

Kas tas Louis? Tai svarbus Sovietų žvalgybos bendradarbis, žydas, žurnalistu profesija pridengtas naudojamas jautrioms

misijoms Europos erdvėje, kartais Izraelyje. Iš to Europoje padaryta išvada, kad prez. Nixonui yra pasisekę Maskvos vizito metu įtikinti Sovietų valdžios viršūnę, jog jis tikrai nori išjungti Ameriką iš Indokinijos karo. Podgornio kelionė turėjusi įvykti greit po Nixono išvykimo iš Maskvos, bet klišutis sutikta Hanojuje.

Antroji žinia buvo kitas nelauktas pranešimas apie prez. Nixono patarėjo dr. Kissingerio kelionę į Pekiną. Kelionės tikslas nebuvo taip aiškiai nusakomas, kaip tai padaryta su Podgornio kelione, bet jokios naudojamos miglos negalėjo tikslu pridengti — jis ten išskrido Vietnamo karo likvidavimo derybų gilinti. Ir bus ten penkias dienas.

Hanojaus politbiuro nario Lek Duc Tho kelionė į Pekiną tuo pat laiku buvo paskutinis ženklas, kad Maskva, Pekinas ir Washingtonas susitarę siekia Indo-

kinijos karo likvidavimo, tik tikriausiai kiekvienas p-džioje bando eiti prie tikslo skirtingomis priemonėmis.

Iš Hanojaus grįždamas Podgornio buvo sustojęs Indijoje ir ten pasakė, kad kariniai veiksmai turės būti sustabdyti, kad neilgtrukus taikos derybos bus atnaujintos Paryžiuje. Slaptos ar viešos, ne taip jau svarbu. Bent jis taip mano.

Kai Podgornio misija pasisekė — prikalbėjo Hanojų rinktą derėtis — dr. Kissingerio misija Pekine irgi palengvėjo, nes Pekinui nebereikės vargti su Hanojaus prikalbėjimu derėtis. Pagrindinis dr. Kissingerio misijos uždavinys yra pasakyti Chou En-lajui viską, kas buvo kalbėta Maskvoj Indokinijos karo reikalu prez. Nixono vizito metu. Pagal tai Pekinas turės sudar-

ryti savo veikimo planą, kuris nešaudytų pro šalį ir nebūtų Maskvos panaudotas Kinijos nenaudai.

Paryžiuje prie derybų stalo ko nors didesnio staiga nelaukta, nes dar daugybė griozdų tebėra ant taikos kelio. Tarp Hanojaus ir Washingtono dar daug svarbių skirtumų, jeigu abi pusės atkakliai laikysis savo paskutiniųjų taikos pasiūlymų. Nors P. Vietnamas dabar pradėjo geriau kariauti, bet dar ne laikas nuvertinti šiauriečių, kurie ir labiau patyrę, ir kurių vyriausybė įsiskaudinusi "globėjų" spaudimu keisti taktiką ir nutraukti karą. Ne šiaurės, ne pietų Vietnamo vyriausybės lengvai nepasiduos, nors Podgornas grįždamas iš Hanojaus ir pasakė, kad Maskva viską padarys taikai atstatyti.

LIBERALAI VENGLIA NIXONO VARDO

Visaip vartomi prezidentūros siekia kandidatai, bet spauda tyli apie prez. Nixoną. Jeigu ką užsimano pasakyti "liberalai", tai vis blogai — jis jiems tokia karšta bulvė, kad bijo net palaižyti.

Yra žinoma, kad John Mitchell (buv. attorney general) vadovaujamas visokių specialistų būrys su būstine Washingtono tyliai ruošia prez. Nixono rinkiminę kampaniją. Kaip jie ją paruoš, pasimatys tik prez. Nixonui pačiam pradėjus kalbėti. Spėjama, kad jo smūgiai demokratams bus skaudūs, nes jie ketverius metus visai sabotavo jo programą, kad rinkimų kampanijoje galėtų sakyti, jog Nixono darbai menki.

Viešosios nuomonės tyrimų agentūros prez. Nixonu uoliai domisi, ir kiekvieną kartą dabar randa, net po Vietnamo uostų blokados ir bombardavimo atnaujinimo, kad jis lenkia abudu demokratų kandidatus — ir McGovern ir Humphrey. J. M. chell mano, kad bus nominuotas McGovern, bet nebūsiąs išrinktas, kai žmonės daugiau sužinosią apie jo peršamą programą ir kitus dalykus. Katrą bus sunkiau prez. Nixonui įveikti, jis tuo tarpu dar nenorėjo pasakyti, bet suka ton pusėn, kad prez. Nixonas bus perrinktas.

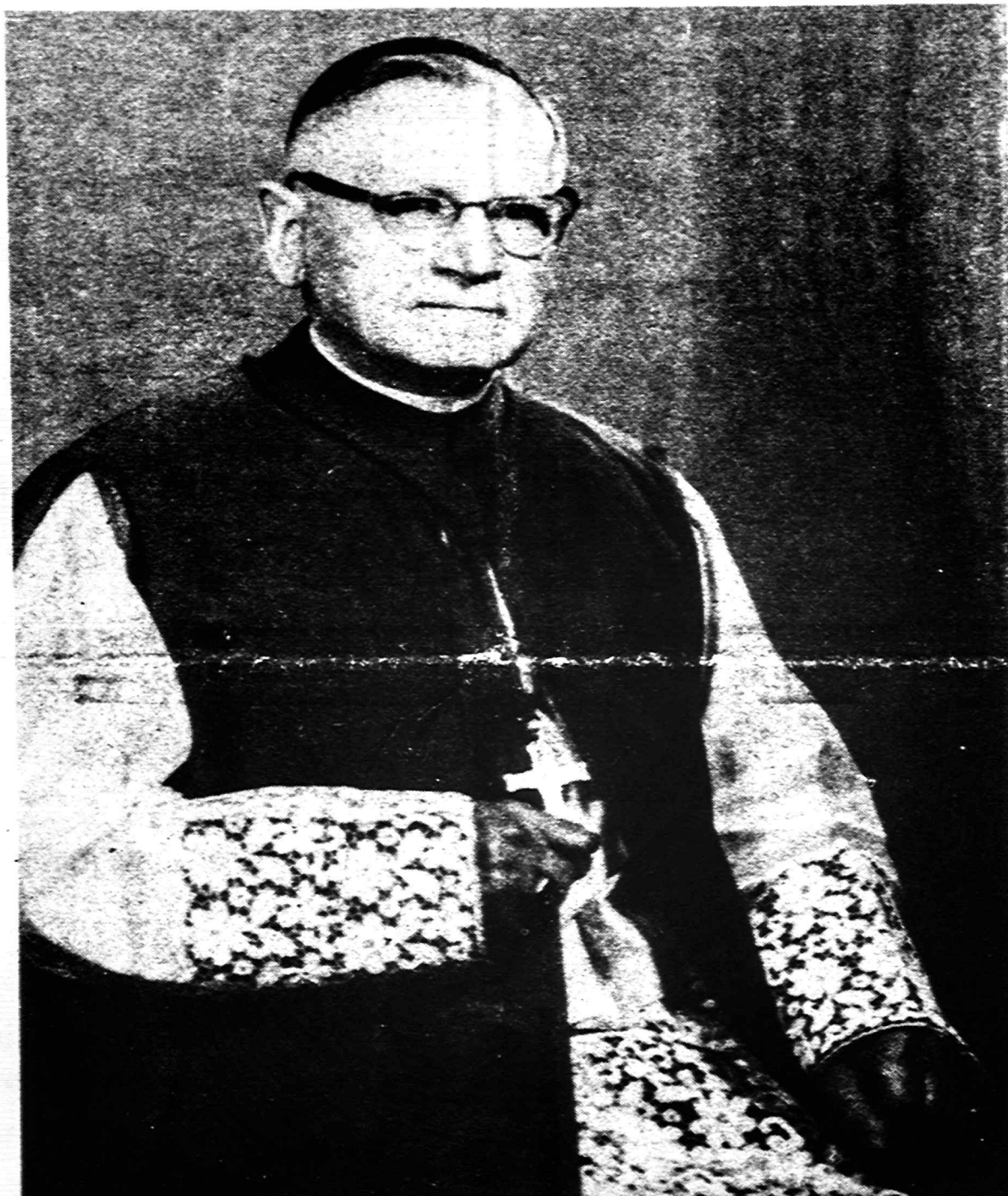
Pinigų verbavimas prez. Nixono kampanijai finansuoti vyksta

sėkmingai — komitetas jau turi surinkęs apie 12 milijonų dolerių. Visai kampanijai vadovaus centrinis komitetas iš Washingtono. Bus ir komitetai valstijose, bet tik vietiniams reikalams tvarkyti.

P. S. Sen. Kennedy jau laido gaudus, kad gal ir sutiktų būti kandidatu viceprez. vietai, jei McGovern būtų nominuotas prezidento vietai. Daugiau ką tuo reikalau žina mano, kad tai yra tik bandymas, kabinant Kennedy vardą prie McGovern, padėti šiam pastarajam laimėti nominaciją. Mat, Kennedžiai niekad nebuvo Humphrey draugai, todėl čia kartu yra ir bandymas užblokuoti Humphrey nominavimą. Kennedy pinigais tepama mašina tikriausiai žino, kad demokratas šimet dar negali laimėti, todėl ramstomos tik ateičiai reikalingos svetimos kandidatuos.

Viduržemio jūroje šiuo metu nardo 22 Sovietų povandeniniai laivai. Dar niekad vienu kartu tiek daug tos rūšies laivų nėra buvę — paprastai būdavo tik apie 10.

Šiomis dienomis Pakistanas gavo iš Kinijos nemažai karinių lėktuvų, tankų ir gana daug smulkesnių ginklų. Tai pasiūlymas po pralaimėto karo su Indija. Bet kaip su Pekinu? Iš-eina, kad kas galima Pekinui, panašiose sąlygose gali būti negalima kitiems.

Prel. Pranciškus Juras, apostališkas protonotaras, birželio 18 sulaukęs 50 m. kunigystės jubiliejaus. Žiūr. vedam. 3 psl.

Sutartis su Rusija dėl apsiginamųjų raketų apribojimo jau pasiūsta kongresui su prašymu nedelsiant jai pritarti. Kartu pasiūstas kongreso žiniai ir administracinis susitarimas dėl puolamųjų raketų išsaldymo penkeriem metam dabartiniame lygyje. Ir pridėta abiejų šalių interpretacija, kuri sudaro rašytų susitarimų dalį, bet nereikalinga ratifikacijos.

MARŠALO PLANO SUKAKTIS Tik V. Vokietija atėjo su dovana

1947 birželio 5 visokeriopai karo nualintai ir suskaldytai Europai buvo istorinė data — tą dieną JAV valstybės sekr. George Marshall Harvardo universitete mokslo metus baigiant paskelbė pagrindus naujo plano Europai iš karo griuvėsių atstatyti. Tas planas gavo Marshallo vardą, bet jo autorius buvo W. Clayton, buv. medvilnės pirklys, tada vienas iš Marshallo pavaduotojų. Tai buvo pradžia ūkinės pagalbos užsienio kraštams, kurią ir dabar Amerika tebevykdo kiek pakeistoj formoj.

Sumanymo tikslas nebuvo tik vieną kartą beturčiui duonos rie-kę paduoti, bet pastatyti Europą ūkiškai ant kojų visas jos pačios pajėgas į ūkinį procesą įjungus. Amerikos planuotojai matė, kad V. Europai atsigavus ten atsir- ras rinka ir Amerikos prekei. Dar daugiau — Europa galės tapti stipriu sąjungininku neseniai prasidėjusiam šaltajam karui į-veikti. Visi pramatymai išsipil- dėjo: Europa gana greit ūkiškai sustiprėjo, Stalino planai už- grobti visą Europą sužlugo, bet dalis Europos rytinėje kontinento daly liko ir dabar tebėra Mask- vos imperijos sienose. Marshallo planas nebegalėjo jos išgelbėti,

APIE ĮVYKIUS LIETUVOJE

AP žinia, birželio 14 perėjusi per spaudą, patvirtino, kad Varėnoje susideginęs antras jaunuolis. Nei jo pavardės nei amžiaus nepatirta. Papildė betgi žinias apie Kauno demonstracijas gegužės 18-19:

Kaune buvo mesta padegamoji bomba į kompartijos būstinę antrame aukšte.

Kaune suimtųjų du šimtai perkelti į Vilniaus kalėjimą ir laukia teismo. Kiti trys šimtai po tardymo paleisti.

Pagal kitus šaltinius, porai asmenų, kurie rengėsi iš Australijos vykti į Lietuvą, atšauktos vizos. Esantiems turistams iš Vilniaus į Kauną vykti neleidžiama.

Posev, rusų emigrantų mėnesinis žurnalas Europoje, perdavė žinią iš "samizdato":

Kaune, kai milicija turėjo trauktis nuo demonstrantų, vietinė kariuomenės įgula nebuvo iškviesta. Priešingai, kareiviai kareivinėse buvo užrakinti. Buvo iškviešti saugumo kariuomenės parašūtininkų daliniai. Gal esą iš Kaukazo.

Kai kurie laikraščiai grįžta prie įvykių priežasties — persekiojimo faktų:

Posev skelbė žinias iš "samizdato":

Pernai gruodžio 9 kunigas Lignugaris Akmenėje lankė sunkiai sergančią savo parapijiečių ligoninėje. Vyriausias gydytojas jį iškoliojo ir iš ligoninės išvarė. Gruodžio 28 rajono vykdomasis komitetas kunigą nubaudė administraciniu būdu 50 rb.

Sausio 13 liaudies teismas Akmenėje 60 metų Kleopą Bičiūčaitę nubaudė 1 metais kalėjimo už vaikų ruošimą prie pirmosios komunijos.

Kapsuke, Šakiuose, Išlauže, Kapčiamiesty suimti eilės asmenų, dalyvavusių parašų rinkime po peticiją. Lapai su parašais konfiskuoti. Vienas iš suimtųjų atgabentas į miliciją surinktom rankom.

Batakiuose, Gaurėje, Sangrūdoje bažnyčios nugriautos.

Paris Match, prancūzų laikraštis, pranešimui apie 17,000 peticiją davė antraštę: "Ar persekiojamų lietuvių manifestas sukludys Pauliui VI vykti į Maskvą?"

Saturday Review birželio 24, informuodamas apie galimą popiežiaus Pauliaus įpėdinį, tarp eilės kandidatų mini vyskupą Paulių Marcinkų.

KAIP SU GIAPO OFENSYVA?

Vietnamo partizaninio karo prieš prancūzus strategu-didvyriu laikomas dabartinis gen. Giapas, tada dar buvęs žemo laipsnio karininkas, kiek susipažinęs su prancūzų karine taktika. Savo suplanuotą taktiką panaudojęs, jis surengė prancūzams staigmeną prie Dienbienphu, kuri, kitus pralaimėjimus pridėjus, nulėmė prancūzų apsisprendimą visai pasitraukti iš Indokinijos.

Šiandien gen. Giapas yra su-brendęs karvedys, Š. Vietnamo karinių pajėgų vadas, pagal jo taktiką ir planą dabar vykdomas naujasis P. Vietnamo užpuolimas. Tas naujasis bandymas užkariauti P. Vietnamą jau veik-trijų mėnesių senumo, bet gen. Giapo ofenzyva sustojo įklimpusi nieko žymesnio nepasiekusi. Šviesos tam reiškiniui geriau su-prasti suteikia Prancūzijos gen. R. Salanas, kuris vadovavo prancūzų karinėm pajėgom Indokini-joje iki 1954. Savo mintis jis pa-pasakojo Paryžiaus laikrašty L'Express.

Anot gen. Salano, gen. Giapas pradėjo savo ofenzyvą pavėluotai. Jis turėjęs ją pradėti daug anksčiau, kad galėtų kirsti lemiantį smūgį iki gegužės mėn. vidurio. Jei būtų pradėjęs va-sario mėn., jis greičiausiai gal būtų galėjęs paimti imperatorių miestą Hue ir jį paskelbti Viet-namo sostine. Psichologinis lai-

Gen. Giapas

mėjimas būtų buvęs milžiniškas. Dabar jau šaukštai popiet. Ir dar štai kas: Giapas padaręs tokią klaidą, kokią Hitleris padaręs be-bėgdamas prie Stalingrado: jis savo ofenzyvą suskaldė gabalais keliomis kryptimis, todėl ji labai greit nebeteko garo. Jo kareivius nuo aprūpinimo bazių skiria 1000 km nuotolis, reikia gazoli-no tankams ir sunkvežimiams, bet amerikiečių aviacija ardo til-tus. Giapas tikėjosi greito prasiveržimo, bet tos laimės nesu-laukė. Jeigu jis būtų susikon-centravęs Kontumui paimti, dar pridėti Ankhe, tai gal būtų pajė-ges perkirsti Vietnamą pusiau Hue kryptimi. Dabar jau blogiau, nes jis įklimpė priešo te-teritorijoj ir vargiai begalės kont-roluoti visus jo laimėjimui rei-kalingus elementus. Jis nebe-galės pasiekti tokio laimėjimo, kuris tuojau jam atiduotų P. Viet-namą.

Ko siekia, bet negauta? Giapas norėjo įrodyti, kad karinė vietnamizacija P. Vietname ne-gali pasiekti, kad tik Š. Vietna-mo armija yra vienintelė to var-do verta. Gen. Salanas tvirtina, kad tai tikrai yra geriausi pasau-lio pėstininkai, bet ir su jais gen. Giapas negalėjo įrodyti, kad vietnamizacija nepasisekė. Buvo sakoma, kad pirmas geras smū-gis šipuliais pavers P. Vietnamo karinius dalinius, bet taip ne-at-sitiko — jie užpuliti traukėsi kovodami, bet nepabiro ir ne-pasidavė. Dabar jau jie perėjo į puolimą ir visos Giapo viltys baigti žygi pergalę nepasitvir-tino.

Siaurė tikėjosi, kad jų daliniai pasirodžius gyventojai sukils prieš Saigoną ir pereis jų pusėn. Atsitiko priešingai — gyvento-jai pakilo ir pabėgo. Tokių yra apie 200,000. Viskas būtų buvę kitaip, jeigu gyventojai būtų sutikę Giapo karius kaip išgel-bėtojus.

Ar kada nors Vietnamas ga-lės tapti viena valstybe? Anot gen. Salano, tai gali įvykti po kokio dešimtmečio ar dar vėliau, kai išmirs toji generacija, kuri bandė to tikslo siekti tik karu. Taikiu būdu susivienyti gali to-dėl, kad visi kalba ta pačia kal-ba, priklauso tai pačiai kultūrai ir vieni kitus gali papildyti ūki-skai.

New Yorke, Flushing Meadows-Corona Parke prie lietuviško kryžiaus birželio 18 prisimin-ta baltiečių išvežimai ir tikinčiųjų persekiojimas okupuotoj Lietuvoj. Dalis minėjimo daly-vių. Nuotr. P. Ažuolo

KARDINOLO J. KROL IR VYSKUPO J.J. DOUGHERTY PAREIŠKIMAS DĖL LIETUVOS TIKINČIŲJŲ

June 9, 1972

Statement of John Cardinal Krol, President of the National Conference of Catholic Bishops and Bishop John J. Dougherty, Chairman of the Committee for International Affairs of the United States Catholic Conference.

Reports from reliable sources cause grave and increased anxiety concerning the plight of our fellow Roman Catholics in Lithuania. The Baltic Republic has been dominated by the Soviet Union since 1940, when it was forcibly annexed to the USSR. The population is predominantly Roman Catholic: they number about 3 million. Lithuania is the only Roman Catholic nation within the territorial boundaries of the Soviet Union.

The history of the Church in Lithuania under Soviet domination has been sadly scarred by oppression of religion, denial of freedom of conscience and of human rights. Recent reports point to intensified oppression:

In March 1972 over 17,000 Lithuanians made a courageous act of massive protest against repression of religion. They signed a petition sent to the Secretary General of the United Nations, to be relayed to the Communist Party Secretary, Leonid Brezhnev. This procedure was decided on, since earlier protests sent directly to the Soviet Government had been answered by "intensified repression" of Catholic bishops and priests.

on May 18/19, 1972 in the city of Kaunas, Lithuania's second largest city, violent demonstrations and riots broke out in protest to the persecution of religion.

In view of these and other equally disturbing reports and in a spirit of brotherly unity with our fellow Catholics in Lithuania and with the Lithuania-American community we must in conscience censure the suppression of human rights and freedom of religion in Lithuania and everywhere. We encourage our churches in this country to join the Lithuanian-Americans in a Day of Prayer for the Church in Lithuania on June 18, 1972. We alert the Churches and agencies of the international community to the grave violations of justice and human rights in Lithuania and encourage their support of corrective measures in that troubled country and wherever such violations occur.

DAILY NEWS, THURSDAY, JUNE 15, 1972

FREEDOM FOREVER

Fifty-five years after the Russian Communist "revolution" and 32 years after the Red grab of the Baltic States, the spirit of liberty still lives in at least one of those states.

Soviet Russia's captive Baltic States.

In Lithuania at this writing, two young men have burned themselves to death in the name of liberty.

Bloody riots are reported in the Lithuanian city of Kaunas, with thousands shouting, "Freedom for Lithuania!" and some 200 young persons jailed by Red police.

We'd call these tragic episodes just another indication that Communism eventually will join older forms of slavery in history's well-known dust bin.

Meanwhile, how about Washington stepping up its long agitation for freedom for all the Captive Nations?

New York's didžiausias dienraštis — Daily News vedamas birželio 15 dienos laidoj. Dienraštis tuo reikalu kontaktavo Lietuvių Bendruomenės darbuotojai.

Istorija vieno iš milijonų dabartinės taikos eroje

Kaip nužydėjęs žydas vėl sužydėjo

Maskvos universitete treniruotas matematikas buvo gavęs aukštą pareigą Leningrado universiteto kibernetikos institute. Turėjo žmoną, kuri dirbo Leningrado ligoninėje kaip farmacininkė. Turėjo 10 metų dukrelę, kuri dar mokėsi. Anas matematikas vadinosi Michail Epelman. Jo pase buvo įrašyta: tautybė — žydas. Visiem Sovietuose įrašomos jų tautybės. Tik tas įrašas Epelmanui ir priminė, kad jis žydas. Šiaip jau žydiškai jis nemokėjo. Religija jam neegzistavo, nebuvo kilęs iš šeimos su religinėmis tradicijomis.

Tokių žydų, jau nužydėjusių, nemaža yra Sovietuose svarbioje, ypač mokslinėse tarnybose.

Vieną dieną nužydėjęs Epelmanas atžydėjo. Tą permainingą, kaip jis tikino, jam padarė 1967 metų Izraelio arabų šešių dienų karas. Pasididžiavimas Izraeliu. Nustebimas ir pasipiktinimas Sovietais, kurie siuntė pagalbą prieš Izraelį.

"Aš ėmiau pats save klausiti:

kas aš esu? Aš radau, kad negaliu būti ištikimas kraštui, kuris siunčia kulkas žudyti mano broliam, Izraelio piliečiam".

Apie savo lūžį, nieko nesakė nė žmonai. Žinojo, kad jo, dirbančio tokiose atsakingose pareigose, neišleis į Izraelį. Jis atsidūrė 1971 vasario mėn. Izraelio nelegaliai, svajodamas, kad atsiims žmoną ir dukrą. Taip jis ir pranešė žmonai laišku.

Žmona davinėjo prašymus į visokias valdžias, kad vizą gautų. Lapkričio mėn. direktorius pasiūkė ją ir pasiūlė iš darbo pasitraukti, nes nepatogu laikyti tamyboje išdavikę; o ji išdavikė, jei nori keliauti pas vyrą išdaviką. Gruodžio mėn. jos buvę bendradarbiai mitinge nutarė kreiptis į vyriausybę, kad neduotų vizos išdavikei. Reikalavo, kad ji divorsuotų. Tardė ir KGB. Nerado, kad ji būtų ką žinojusi apie vyro sumanymą pabėgti. Bet išvažiavimo vizos vis tiek negavo.

Epelmanas ėmė rašinėti pasaulio garsenybėm, įvairiom organizacijom, kurios ginančios

Clevelande sudegino Brežnevą

Kai radijas paskelbė žinią apie įvykius Kaune, Jaunimo Žygio už Tėkėjimo Laisvę Komitetas Clevelande tuoj surengė demonstraciją.

Nixonui vos atvykus į Maskvą, visos Clevelando televizijos stotys rodė degantį Brežnevą paveikslą. Tai buvo viena nuotrauka iš gegužės 22 vykusių demonstracijų.

Žinia apie Kauno įvykius buvo paskelbta sekmadienį, gegužės 21, gi pačios demonstracijos jau buvo surengtos gegužės 22, pirmadienį. Tada Clevelando lietuvių jaunimo būrys jau stovėjo miesto centre su plakatais ir informacine literatūra.

Per miesto centrinę aikštę buvo nešami plakatai: Lithuania Has Another Martyr, Liberty or Death, Nixon We Don't Want Soviet Peace, Moscow World Capital of Slavery, What Price Freedom? ir t.t.

Pietų pertraukos metu plakatus stebėjo daugybė žmonių. Visi

žmogaus teises. Rašė ir Jungtinių Tautų gen. sekretoriui.

Iš daug kur gavo užuojautos atsakymus, apgailestavimus, kad šiuo tarpu nieko negalį padėti, užtikrinimus, kad kada nors ateity bus padaryta neformalių pastangų.

"Nedaug ko reikia mano gyvenimui. Teturiu tik vieną tikslą — būti drauge su žmona ir dukrele Izraelį".

Tai maža istorija, kuri iš naujo patvirtina, kodėl ir Simas Kudirka bėgo į laisvę, panašiai svajodamas atsiimsiąs šeimą. Tokis pat buvo ir Kudirkos žmonai reikalavimas, kad pasmerktų vyrą ir jo išsižadėtų.

Žmonių likimą tebemala negailestingos gimos režimo, su kuriuo Vakarai tariasi sukuria pasaulio taiką. Mala ne tik žmonių likimą, bet ir tuos principus, kurie surašyti J. Tautų chartoje ir deklaracijose apie žmogaus teises.

Palankaus atgarsio rado ir randa tik spaudoje. Jos įtakoje gal nukris tos kaukės, kuriomis yra pridengti nusikaltėliai prieš žmogaus teises. Žmonės nebus suvedžiojami.

trys televizijos kanalai ir vienas dienraštis buvo atsiuntę savo reporterius su kameromis.

Demonstracija baigta rezoliucija, kad laisvas pasaulis atkreiptų dėmesį į tai, kas dedasi Lietuvoje. Susirinkę šaukė: laisvės, laisvės ir sudegino Brežnevą didelį portretą.

Šis paskutinis momentas per televiziją buvo perduotas labai tiksliai. Plain Dealer dienraštis įsidėjo trijų mažų demonstrantų nuotrauką ir aprašymą.

Demonstracija plačiai nuskambėjo po visą Clevelandą. Jaunimas kitomis dienomis dalijo informacinę literatūrą universitetuose ir mokyklose. Į miesto centrą buvo atvykę antradienį ir trečiadienį.

Tą savaitę Plain Dealer dienraštis įsidėjo vedamąjį — Freedom Stirs on the Baltic — Laisvė gyva prie Baltijos. Ten pažymėta, kad Lietuva prieš 28 metus buvo priversta tapti Sovietų Sąjungos respublika, tačiau ir šiandien Lietuvos jaunimas kovoja dėl laisvės.

Gegužės 28 Žygio prašymu Šv. Jurgio bažnyčioje buvo pamaldos už Romą Kalantą. Tą pačią dieną abu Clevelando dienraščiai tarp penkiolikos rinktinių programų išskėlė Tėv. Gedimino Kijausko pusės valandos pasikalbėjimą apie religijos persekiojimą Lietuvoje.

Tai dar vienas žygis, kurį Clevelando jaunimas atliko laiku ir vykusiai. G.S.

Komunistai okupuotoj Lietuvoje nebe pirmą kartą nirsta dėl Vakarų radijo siųstuvų Madride, Romoje, Vatikane, Maniloje ir Amerikos Balso. Paskutinis pykčio liudijimas yra Vilniaus Eltos direktoriaus Donato Rodos straipsnis "Dialogas dėl Vatikano ir Romos radijo" Tiesoj (nr. 105). Ypač jaudinasi, kad esą Vatikano ir Romos radijai suaktyvinę savo veiklą. (E)

Batunas iš JAV LB centro valdybos gavo 160 egz. antrosios laidos "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Šį leidinį Batunas perduos visom atstovybėm prie Jungtinių Tautų.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų nepadaviam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. bizno mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS. BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5048.

BUYYS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštą dienais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie namo kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dažai ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų projektotojai ir statytojai. 800 Jamaica Ave. Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais Cypress Hills kapines. Tel. AF 7-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421. 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Paprastom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga- u vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti fot- patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

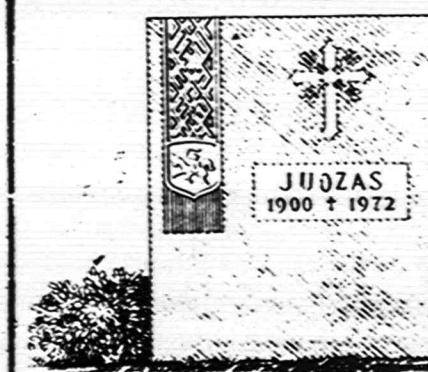
Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklų sukūrimai ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA**

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LEKTUVAI VIESBUCIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas	Specialios nuolaidos: INDIVIDAMS (ekskursiniai bilietai) GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS
--	--

DARBININKAS910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office CL 5-7281

Business Office CL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Dėkojam už negalinčius

Atgarsių dėl įvykių Lietuvoje — daug. Tebeateina spaudos atsiliepimai. Congressional Record jau yra ir atstovų pasisakymų. Šiuo metu naujausias ir svariausias buvo kardinolo Krol ir vyskupo Dougherty pareiškimas. Juo parodytas Amerikos tikinčiųjų solidarumas su Lietuvoje ir visur kitur persekiojamais dėl tikėjimo.

Už negalinčius dėkoti — kokie šioje vietoje visiems — ypačiai kardinolui bei vyskupui. Tariaime, bus jiems padėkota ir asmeniškai eile laišku.

Padėkos nusipelnė ir JAV LB centro valdyba, kurios pastangomis buvo gautas anas pareiškimas. Būdami džentelmenai, už šių pastangų rezultatą gal gerą žodį pasakys ir tie, kurie Bendruomenės veikėjam dažniau skiria piktus žodžius.

Amerikos bažnytinių dignorių pareiškimas yra plaukimas prieš srovę, prieš populiarumą. Populiariau yra kalbėti apie žmogaus teises. Bet tik apie teises žmonių, kurie nėra Sovietų valdomi.

Sovietų persekiojami tesusilaukia iš valstybinių, tarpvalstybinių, bažnytinių institucijų tylos. Vieniem lūpas užčiaupia baimė. Vis augančios Sovietų ekspansijos baimė juos verčia labiau nusilenkti prieš Sovietų sąvilgę negu prieš Dievą, išakmus.

Kitiems tų institucijų atstovams lūpas užčiaupia — meilė. Meilė pelnui iš santykių su Sovietais. Didžiojo kapitalo atstovai, tikėdamiesi ne milijoninio, o bilijoninio pelno iš "dėkote" su Sovietais, nori tylos apie žmogaus naikinimą Sovietuose.

Tokia yra šiuo metu Vakarų civilizacijos vertybių gradacija. Bažnytiniam atstovam prabilti prieš ją reiškia eiti prieš srovę, kaip prieš srovę eina ir tie

Lietuvoje, kurie savo gyvybes aukoja už žmonių teises.

Sveikiname!

Birželio 18 prel. Pr. Juras susilaukė 50 metų kunigavimo sukakties, tik pernai sulaukęs 80 metų amžiaus.

Šios sukakties negalima praeiti tylos, nes prel. Juras yra neatidalyjamas nuo lietuviškos bendruomenės istorijos. Joje prelatui tenka didžiojo kultūrininko vardas — knygų rėmėjo, mecenato; lietuviškos kultūros saugotojo ir globėjo.

Pasitraukęs iš parapijos, visą savo energiją ir lėšas skiria rinkdamas knygas, rankraščius, dokumentus ir visa, kas susiję su Lietuva bei lietuviška veikla savo pastatytoje "Alkos" muziejuje Putname.

Tokis jis yra vienintelis šiame amerikiniame lietuvių gyvenime.

Sveikiname Prelatą ne dėl metų skaičiaus, bet dėl jo gyvos dvasios, kuri padeda jam ir metus nugalėti.

Nepritariame

Atnaujintos kalbos apie Balfą. Kalbom kryptį davė dar balandžio mėn. direktorių suvažiavime sudaryta komisija, kuriai skirtas uždavinys — iširti, ar Balfą palikti New Yorke ar kelti į Chicago.

Jei komisija prieis išvadą patenkinti Chicagos veikėjų norą turėti Balfą Chicagoje, mūsų manymu, sprendimas bus žalingas Balfui reikalui.

Chicagoje gali būti Alto, Bendruomenės centrai, bet Chicagoje negali būti nei Vliko nei Balfio centrai. Tai institucijos, kurios turi ryšius su tarptautinėmis tos rūšies organizacijomis, ir jos tegali būti New Yorke ar Washingtonė.

RELIGIJOS PLITIMAS — NAUJAS RŪPESTIS KREMLIUI

Dievas Sovietuose — rašo žurnalas — toli gražu nėra miręs. Oficialiai ateistinėje valstybėje auga susidomėjimas religija ir religinės laisvės troškimas.

Naujieji įvykiai

Įvykiai breną per paskutinius penkeris šešeris metus. Prasiveržė aikštėn ypač su prezidento Nixono kelione į Maskvą.

Gegužės 9 Maskvoje 15 baptistų įsiveržė į Amerikos atstovybę, prašydami pagalbos, kad Kremlius atleistų antireliginės politikos varžtus. Juos galėjo dar labiau pakurstyti pasakui faktas, kad Nixonas gegužės 28 Maskvoje lankėsi baptistų pamaldose.

Gegužės 18 Lietuvoje, Kaune, katalikai ir patriotai kovojo su sovietine policija, dramatiniai savo nepasitenkinimą padėm prezidento Nixono atvykimu išvakarėse.

Gegužės 19 Washington, D.C., penki kovingi žydai prie Baltųjų Rūmų atsisėdė protestui prieš Sovietų žydų laikymą kalėjimuose ir priverčiamuose darbuose.

Gegužės 21 Maskvoje ir eilėje kitų miestų suimti devyni žydai,

kurie rengėsi įteikti petiją Nixonui, išdėstydami padėtį apie religinius bei kultūrinius varžymus bei kludymus emigruoti.

Šis sąjūdis siekia ne komunistų nuversti, bet reikalauja vykdyti "žmogaus teises", kurias garantuoja sovietinė konstitucija.

Ar sąjūdis auga?

Nors disidentų skaičius nedidelis — rašo žurnalas —, tačiau jis ima duoti kai kurių rezultatų. Tarp jų — padidėjo skaičius išleidžiamų į Izraelį, Kilo Krymo totorių siekimas grįžti į savo tėviškes, iš kurių jie buvo deportuoti už tariamas simpatijas naciam. Grįžti jie nori, jei ne į Krymą, tai į kaimyninę Turkiją.

"Ne tik Lietuvoje, bet ir Ukrainoje ir kitose srityse tikintieji stiprina etninę tautinį pasipriešinimą prieš jų kalbos, institucijų, kultūros rusinimą".

"Tarp dvasininkų, intelektualų

ly ir kitų disidentų plinta "Bėgamųjų įvykių kronika", kurioje surašomi visi žinomi suėmimai, teismai, nubaudimai už tikėjimo išpažinimą. Surašomos taip pat petijos vyriausybei už "žmogaus teisių" vykdymo reikalavimą".

Kaip jaunimas?

Senieji tikintieji gauna paramos iš jaunimo — ko nebūdamo anksčiau. Šie jaunuoliai yra skeptikai komunistinės ideologijos atžvilgiu. Labiau nei ankstesnė generacija jie išaugo su troškimu daugiau laisvės, daugiau malonumo, daugiau ryšio su Vakarų kultūra.

Pasak vieno ilgamečio Vakarų diplomato, Sovietų Sąjungoje auga intelektualinis perversmas prieš komformizmą. Jaunieji rusai į religiją žiūri kaip į antrinę ideologiją šalia komunizmo, kuris vienintelis tėra leidžiamas sovietinės konstitucijos.

Žydų jaunimas, pajutęs ryšį su tėvų religiniu palikimu, imasi giedoti ir šokti ir už sinagogos ribų. Gorkio mieste statistika parodė, kad tarp krikščionių tėvų 60 procentų vaikus

pakrikštijo ir kad 50 procentų namie švenčia Kalėdas. Komunistinis pranešimas pripažįsta, kad tik 40 proc. išleidžiamų iš mokyklų galima laikyti "įsitikinusiomis ateistais". Ragina dėl to sustiprinti pastangas prieš "religinius prietarus".

Kiek likę tikinčiųjų?

Vakariečiai ekspertai — tęsia žurnalas — teigia, kad mažiau kaip 15-20 proc. visų gyventojų esą tikinčiųjų. Tarp jų 30 mil. ortodoksų, 3 mil. katalikų, 1-2 mil. baptistų, liuteronų ir kitos kurios šakos protestantų, 1 mil. praktikuojančių žydų, 5-10 mil. musulmonų ir mažiau kaip 100,000 budistų.

Maskva, turėjusi 600 bažnyčių, dabar turi gal 50, nors gyventojų skaičius per tą laiką paaušo iš 1 mil. iki 7 mil. Žydai 1917 turėjo sinagogų 3,000, dabar 50. Musulmonai tik Turkestane turėjo 12,000 mečečių, dabar visos Sovietijos mažiau kaip 1,000.

Valdžios spaudimas

Tikintieji teberizikuoja netekti tarybos, jei paaiškės, kad jie (nukelta į 6 psl.)

LIETUVOS ATSTOVUI J. KAJECKUI 75 METAI

Lietuvos atstovui Washingtonė Juozui Kajeckui š.m. birželio 17 suėjo 75 metai amžiaus.

J. Kajeckas gimęs 1897 birželio 17 Shenandoah, Pa. Čia tėvui mirus, buvo parvežtas į Lietuvą 1909. Mokėsi Mariampolės gimnazijoje, kurią baigė 1923.

Studijų buvo išvykęs į Prancūziją. Montpellier ir Paryžiaus universitetuose nuo 1925 iki 1929 studijavo finansus, administraciją, teises ir diplomatiją.

Diplomatinę tarnybą pradėjo nuo 1929 gruodžio 11. Nuo 1930 iki 1935 buvo Lietuvos pasiuntinybės Londono sekretorius, ejęs tuo metu kai kada ir konsulo bei pasiuntinio pareigas. Nuo

1935 grąžintas į ministerijos centrą Kaune referento, patarėjo pareigoms Amerikos, vidurinės bei vakarų Europos klausimais. 1939-1940 buvo Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Berlyne, Lietuvą bolševikams užėmus ir vokiečiams atstovybė likvidavus, 1940 rugšėjo mėn. išvyko į Ameriką. Čia nuo 1940 spalio 1 pradėjo pasiuntinybės patarėjo pareigas Washingtonė. Mirus ministrui P. Zadeikiui, perėmė jo pareigas kaip Lietuvos atstovas charge d'affaires titulu a.i., o nuo 1968 valstybės departamentas titulu pakeitė į charge d'affaires.

Washingtonė atstovavimo darbe J. Kajeckui talkina dr. S.A. Bačkis patarėjo titulu.

Juozas Kajeckas — Lietuvos atstovas Washingtonė. Nuotr. V. Mazelio

KIEK REIKIA SUMOKĖTI UŽ LAISVĘ?**Baltijos valstybių likimas — kaip išpėjimas**

3

Latvija. Į wehrmachtą buvo prievarta mobilizuoti ar stojo savanoriais 31,446 vyrai — į vadinamą latvių legijoną, kurio dvi divizijos vokiečiai, prieš latvių valią, pavadino 15-ą ir 19-ą SS grenadierių divizijoms; 12,118 paimta į vadinamas pasienio apsaugos rinktines; 14,884 į policijos pulką; 5,240 į specialius policijos dalinius; 22,262 į vietines apsaugas; 628 į latvių oro tarnybos legijoną (paskiau betgi iš jų vokiečiai atėmė lėktuvus); 927 į techninius dalinius; 10,585 į vokiečių jūrininkus ir 12,159 vaikai į priešlėktuvines baterijas. Karo eigoje bendras mobilizuotų latvių skaičius iš 110,294 pakilo iki 142,102, kurie kovojo už Vokietijos interesus. Iš jų mažiausiai 40,000 žuvo, o kiti 40,000 dingo be žinios. Tarp jų apie 10,000 latvių, kurie buvo deportuoti į Vokietiją ir tenai priverčiamojam darbuose ar priverčiamojam darbuose žuvo nuo oro puolimų.

Iš tų dviejų legijonų divizijų 19-toji SS grenadierių divizija kapituliavo 1945 gegužės 11

Kurlandijos katilė, o 15-toji SS grenadierių divizija, kuri buvo reiche, peržygiavo per visą Vokietiją ir 1945 gegužės mėn. netoli Olandijos sienos pasidavė Vakarų sąjungininkams.

Lietuva. 1942 buvo sudaryti pirmi daliniai, vadinami 23 "savisaugos" batalijonai — viso 12,000 vyrų; po dvejų metų iš jų beliko mažiau kaip pusė. Nors vokiečiai buvo užtikrinę, kad šie daliniai tebus Lietuvoje, betgi jie buvo pasiūsti į Lenkiją, Gudiją, Ukrainą, Jugoslaviją ir net Italiją. Paskiau buvo sudarytos pagalbinės transporto kolonos, kurios pasižymėjo dezertyrų gausybe.

Vadinamas SS legionas mėginta sudaryti 1943, bet pasirodė, kad į jį verbuoti buvo nepaprastai sunku, ir jau balandžio mėn. jo atsisakyta. Tada 1944 vasario mėn. buvo nutarta sudaryti lietuvių vartinę, kurioje turėjo būti savanoriai — 10 batalijonų. Vietoj reikalingų 5,000 vyrų įsirašė 19,000. Vokiečiai norėjo suorganizuoti dar 15 ba-

talijonų aerodromų apsaugai, bet dėl politinių priežasčių kilo konfliktas tarp lietuvių ir vokiečių įstaigų. To rezultatas — buvo suimti karininkai bei politikai, ir rinktinė išformuota; susidūrimuose mažiausia 83 žuvo ar buvo nužudyti. Apie 3,500 lietuvių buvo suimti, dalis išgabenta į Vokietijos koncentracijos lagerius, kiti įjungti į vokiečių priešlėktuvinius dalinius.

Kai 1941 vokiečiai buvo įgyviavę į Lietuvą, iš Lietuvos kariuomenės likusių — tų, kurie paspruko nuo sovietų, o taip pat iš atsarginių buvo susidariusi tautinė kariuomenė — 13,000 kareivių, 250 karininkų, viso 23 batalijonai ir garbės kuopa pėsčiųninkų bei 1 eskadronas kavalerijos. Prie jų buvo priskirti vokiečių ryšio karininkai, ir ta kariuomenė buvo pasiūsta į rusų frontą, dalis prie Ilmenio ežero, dalis prie Rostovo. Jos nuostoliai ligi 1944 liepos mėn. buvo apie 400 vyrų, tarp jų 15 karininkų, apie 1,000 sužeistų, tarp jų 100 tapo invalidais. 1944 liepos mėn. 4 batalijonai perorganizuoti į pirmąją policijos pulką. Šis policijos pulkas paskiau perkeltas į Tilžę ir išformuotas; vyrai buvo paskirti į priešlėktuvinę, karininkai išgabenti į Drezdeną. Trys batalijonai liko Kurlandijos katilė ir 1945 gegužės mėn. turėjo pasiduoti rusams. Po vieną batalijoną buvo Italijoje ir Jugoslavijoje; 1945 pradžioje praktiškai visi lietuvių batalijo-

nai buvo išformuoti, o vyrai priskirti prie vokiečių dalinių.

1943 vokiečiai organizavo ir lietuvių statybos batalijonus, ir kuriuos verbavo jaunimą. Viso buvo sudaryti 5 batalijonai su 3,000 vyrų; paskiau jie gavo ir lengvuosius ginklus, iki pagaliau buvo išformuoti ir priskirti į vokiečių pjonierių dalinius. Viso buvo suverbuota 50,000 lietuvių vokiečių karo mašinai; jų bent 5,000 žuvo kovoje prieš sovietus. Per 100,000 lietuvių buvo išgabenti į Vokietijos priverčiamuosius darbus; iš jų mažiausia 15,000 žuvo koncentracijos lageriuose ar nuo oro bombardavimų.

Taigi trijų tautų nuostoliai tarmyboje vokiečių karo mašinai siekia mažiausia 110,000.

3. Nuostoliai vokiečių okupacijos deka

Vokiečiai naikino žydus ir trijose Baltijos valstybėse; žuvo jų 180,000 Lietuvoje, 2,000 iki 4,000 Estijoje ir 95,000 Latvijoje. Bendras skaičius — apie 280,000 žydų. Kovoje su komunistiniais partizanais ir kt. vokiečiai ir jų pagalbiniai daliniai nušovė mažiausia 3,000 lietuvių, 1,000 latvių ir 1,000 estų kaip "raudo nuosius partizanus". Bendras skaičius — 5,000.

Taigi nuostoliai vokiečių okupacijos deka siekia 400,000, arba beveik 7 proc. visų gyventojų.

4. Nuostoliai sovietinėje kariuomenėje

Sovietai, 1941 traukdamiesi, priverstė trauktis su jais dalį buvusių Baltijos valstybių sausumos ir jūros karinių jėgų; tai buvo dideli nuostoliai. Politiniais sumetimais paskiau USSR buvo sudaryti nauji "tautiniai" trijų Baltijos valstybių daliniai; jie buvo sudaryti iš vyrų, išlikusių iš 1941 metų, iš Sovietuose gyvenusių baltiečių ir iš rusų. Prie jų priklausė dar 1941 rudenį sudaryto lietuvių 29-ojo šaulių korpo likučiai, perorganizuoti į 16-ąją lietuvių šaulių diviziją; ji 1942 buvo pasiūsta į frontą; paskiau kovojo prie Orelo, Kursko, Polotsko, Šiaulių, Kelmės, Klaipėdos ir 1945 buvo išformuota. Lietuvių nuostoliai sovietų armijoje vertinami mažiausia 10,000 vyrų.

Iš latvių sovietai sudarė 130-ąją latvių šaulių korpa su 101-ąja ir 308-ąja divizijomis; 101-oji paskiau buvo pavadinta 43-ąja sargybine šaulių divizija. Buvo ir latvių šarvuotųjų dalinys, o taip pat ir latvių lakūnų pulkas. Šių dalinių nuostoliai turėjo būti mažiausia 3,000 vyrų. Čia kalbama tik apie latvių nuostolius, nes abiejose divizijose daugiausia buvo rusų.

Iš estų sovietai sudarė VIII-ąją armiją (7-oji ir 249-oji estų šaulių divizijos), kuri pasižymėjo karo veiksmams 1944 Baltijos jūros salose. Tačiau ir šiose daliniuose iš tikrųjų buvo daug

rusų. Nuostoliai estų, kurie priversti ar savanoriškai kovojo rusų pusėje, vertinami mažiausia 20,000 vyrų; tarp jų daugel jūrininkų bei civilių, kurie 1941 rugpiūčio mėn. buvo evakuojami iš Talino su sovietiniais transportais ir žuvo. Toliau — mažiausia 2,000 civilių žuvo nuo oro puolimų karo veiksmams vykstant Baltijos valstybių erdvėje.

Taigi žmonių nuostoliai kovo-

se prieš vokiečius sovietinėje

pusėje siekia mažiausia 35,000.

5. Nuostoliai dėl emigracijos

Kai 1944 pasirodė, kad vokiečių karo vadovybė nepajėgia su laikyti Sovietų nuo naujos Baltijos valstybių okupacijos, tam tikram kiekiui baltiečių pasisekė pabėgti į Vokietiją, Švediją ar Suomiją. Tokių estų buvo apie 70,000, lietuvių 64,000, latvių apie 180,000. Taigi drauge per 310,000. Priskaitant 1939-40 baltų vokiečių repatriaciją, gyventojų skaičius sumažėjo beveik 450,000, arba kiti 8 proc. visų gyventojų.

6. Bendras balansas

Kai kurie baltiečiai, kurie laiku pasiekė Vakarus, o taip pat kai kurie prekybos laivai, kurie Sovietams okupuojant buvo Vakarų sąjungininkų uostuose, daugiau ar mažiau savanoriškai prisidėjo prie kariaujančių vakariečių ir turėjo nuostolių apie 1,000 vyrų; tarp jų 200 latvių ir 30 latvių prekybos laivų pareigūnų.

(bus daugiau)

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris. Vidury ilgametė grupės vadovė Ona Ivaškienė.

BOSTONO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS

Ilgiausiai šokanti grupė lietuvių tarpe yra Bostono tautinių šokių sambūris. Jis įkurtas 1937 vasarą. Grupė pirmą kartą pasirodė tų metų lapkričio 25.

Grupės organizatorė ir steigėja yra Ona Ivaškienė. Ji yra gimusi Bostone, užaugusi Lietuvoje. Į Ameriką grįžo 1928.

Nuo 1938 sambūris atlieka programą Vasario 16 minėjimuose, 1939 dalyvavo pasaulinėje parodoje New Yorke, daugybę kartų dalyvavo įvairiuose amerikiečių pasirodymuose, festivaliuose, televizijoje.

Grupė yra šokę per 600 jaunimo. Dabar šoka buvusių šokėjų vaikai. Savo repertuare turi 40 šokių, yra išleidę 8 šokių plokšteles.

Sambūris dalyvavo visose trijose šventėse. Šių metų sambūryje yra 70 šokėjų. Jie suskirstyti į tris grupes: vaikų — nuo 6 m. — viso 25 ir dvi grupės vyresniųjų, viso apie 50 šokėjų. Patalpas repeticijoms duoda pati mokytoja savo namų salė. Vedėjai talkina Birutė Adomavičiūtė ir Birutė Račkauskaitė.

Šventėje dalyvauja: Birutė Adomavičiūtė, Kristina Baltaitė, Sigita Bacevičiūtė, Leonardas Bacevičius, Algis Baltutis, Vida Beržinskaitė, Jonas Bačiulis, Rūta Biknevičiūtė, Asta Basauskaitė, Vida Cepauskaitė, Rita Čerėskaitė, Milda Dačytė, Jūratė Dambrauskaitė, Vilija Eikinaite, Audra Eikinaite, Linas Dabrila, Gytis Gavelis, Nijolė

WORCESTERIO SPINDULIO ŠOKĖJAI

Worcesterio tautinių šokių grupė savo darbą pradėjo 1971 spalio mėn. Ji nuvo naujai suorganizuota Laimos Pauliukonytės, kuri 1971 vasaros metu Jonyno vasarvietėje lankė tautinių šokių instituto suruoštus šokių mokytojų kursus.

Pirmas grupės pasirodymas buvo Vasario 16-tosios minėjime Worcesterio.

Šį pavasarį šokėjai išsirinko savo grupei Spindulio vardą.

Grupės vadovė yra Laima Pauliukonytė. Akordeonu akomponuoja E. Vytautas Meilus, Jr.

Grupė dalyvauja šie šokėjai: Zita Babickaitė, Asta Dabrilaitė, Bernadeta Juškaitė, Bernadeta Miliauskaitė, Aldona Pauliukonytė, Ramunė Rozevičiūtė, Aldona Šarkauskaitė, Dana Statkutė, Dalia Vidūnaitė, Rita Žemaitytė, Zenius Abromavičius, Robertas Naikelis, Kęstutis Pauliukonis, Robertas Šteinys, Algis Šarkauskas, Vitas Šarkauskas, Algis Vailokaitis, Vitas Zenkus.

Ivaškaitė, Daiva Izbeckaitė, Algis Gineitis, Jonas Jakutis, Rasa Jauniškytė, Jurgis Jasaitis, Daiva Kleinaite, Arūnas Kuncaitis, Kristina Luzaitytė, Morta Luzaitytė, Edmundas Leveckas, Edmundas Mickūnas, Pamela Plevakaitė, Genė Plonytė, Birutė

Račkauskaitė, Leonida Rasėnaitė, Eglė Subatytė, Darius Subatis, Lina Šimkutė, Arūnas Šimkus, Jonas Tumas, Reda Veitaitė, Daiva Veitaitė, Rimvydas Veitas, Rimas Veitas, Dalius Vasys, Linas Vasys, Marius Žiaugra, Gytis Žiaugra.

NEW YORKO LB TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ ŠATRIJA

Šatrija bus bene jauniausia tautinių šokių grupė. Ji įsikūrė tik šiais metais prie Liet. Bendruomenės New Yorko apygardos. Jai vadovauja entuziastinga Birutė Radzivanienė, kuri prieš porą metų yra turėjusi savo tautinių šokių grupę Perth, Australijoje.

Grupė nors vėlai susiorganizuota, bet ir ji pasirengė tautinių šokių šventei. Šventėje dalyvauja

šie Šatrijos šokėjai:

Daiva Bartkutė, Audronė Bruzaitė, Daiva Jūrytė, Eimutis Karminas, Rasa Kregždytė, Denis Migliore, Rūta Oniūnaitė, Louis Piro, Vytautas Radzivanas, Birutė Radzivanienė, Gina Simonaitytė, Arūnas Simonaitis, Audrė Staknytė, Leonas Staskevičius, Rimas Vebeliūnas, Linas Vytuvis, Dalia Vacekauskaitė.

Šatrija, New Yorko LB apygardos tautinių šokių grupė, kuri vyksta į tautinių šokių šventę Chicagoje.

Worcesterio, Mass., tautinių šokių grupė Spindulys su vadove Laima Pauliukonyte (stovi pirmoji kairėje).

PHILADELPHIJOS ŽILVINO VAKARAS

Tautinių šokių grupė Žilvinas stropiai ruošiasi dalyvauti artėjančioje tautinių šokių šventėje, Chicagoje. Iki šiol dirbo atskiros jaunesniųjų ir vyresniųjų šokėjų grupės, abi vadovaujamos Esteros Bendžiūtės-Washofsky. Jos neišvengė "nubyrėjimų", dėl to neseniai buvo sujungtos į vieną vienetą ir repetavo du kartus per savaitę. Šiuo metu visas šokių repertuaras jau išmoktas ir baigiamas apdailinti.

Būtų neprasminga visų metų darbą nusivežti tik į Chicago, jo vaisių neparodžius vietos visuomenei. Būtų skriauda tiek darbo įdėjusiam jaunimui, jeigu jo pastangos liktų nežinomos ir

neįvertintos. Dėl to birželio 24, šeštadienį, punktualiai 7:30 val. vak. Lietuvių Muzikinio Klubo salėje rengiamas Žilvino tautinių šokių vakaras, kurio pelnas skiriamas sumažinti jo kelionės į Chicago išlaidoms.

Šį vakarą surengti Žilvinui padeda jam giminingas Vilties choras, kuris atliks ir dalį programos. Pastaruoju metu į parengimo talką įsijungė ir Jaunimo metų komitetas.

Dėl svarbių priežasčių šį parengimą teko nukelti į patį birželio galą, kada žiūrovams gali tekti net ir prakaito lašą išlieti nevēsinamojo salėje. Ta galimybė šokėjams yra neišvengiama, ta-

čiau tai jų negąsdina.

Kiek žinoma, į šį vakarą atsilankyti ruošiasi ne tik Philadelphia ir jos apylinkių lietuviai, bet ir svečiai iš Baltimorės ir kitų vietovių.

Grupėje šoka: Rasa Ardytė, Henry Beauvais, Nancy Ginkus, Birutė Gudauskaitė, Danutė Yovišienė, Jonas Karaška, Stasys Karaška, Daiva Makarauskaitė, Rasa Makarauskaitė, Elytė Paulaitytė, Gundega Skladaitienė, Edvardas Skladaitis, Barbora Stankienė, Rimas Stankus, Algis Siugžda, Loreta Siugždienė, Algis Salčiūnas, Aldona Šileikaitė, Ramunė Šileikaitė, Virgus Volertas, Jonas Washofsky.

Žilvinas — Philadelphijos tautinių šokių grupė. Vidury mokytoja Estera Bendžiūtė.

PIETŲ AMERIKOS ŠOKĖJAI

Iš Buenos Aires atvyksta Argentinos tautinių šokių grupė. Grupę globos ALOST pirm, Arturas Mičiuda. Grupės vadovas — inž. Algis Rastauskas. Šokėjai: Viktoras Barzdžius, Jonas

Baltrumas, Karolis Blumbergas, Juozas Deveikis, Romas Deveikis, Robertas Gamardo, Alfredo Lukinskas, Angel Varela, Nelida Burbaitė, Marija Barzdžiūtė, Viktorija Bagdonaitė, Elena Cortes, Monica Balčiūnaitė, Janina Macaitytė, Dana Runimaitė, Nelida Zavickaitė, Audra Deveikytė (atsargoj).

Iš Sao Paulo atvyksta Brazilijos tautinių šokių grupė. Štai jos šokėjai: Robertas Magila, Julius Tijnūlis, Petras Bilevičius, Robertas Bilevičius, Reinaldo Meieli, Reinaldo Putvinskas (akordeonistas), Jonas Silickas, Antanas Aleknavičius, Claudio Dilys, Amaldas Zizas, Onutė Petraitytė, Emantė Mikuckytė, Elena Bareišytė, Sonia Bareišytė, Silvanija Aradzenka, Rosely Pustelninkaitė, Teresė Jocyte, Kristina Valavičiūtė, Silvanija Bendoraitytė, Marytė Aleknavičiūtė, Laima Vosyliūtė.

Iš Montevideo atvyksta Urugvajaus tautinių šokių grupė

Ažuolynas. Grupę globos Rosa Pretkus. Vadovas — Alfredo Stanevičius. Šokėjai: Nestor M. Aleksūnas, Juan Ciuirinas, Aldas Meškerevičius, Alberto Mockevičius, Eduardo Farianovic, Jose Petruskevičius, Bernardo Steponis, Leonardo Sleivis, Victor Evovlockas akordeonistas, Alda Dorelis, Marcela Dorelis, Maria Kamandulis, Graciela Kersevičius, Elisa Klimas, Stefanija Stendelis, Vilma Stendelis, Estela Silingauskas.

— Vasario 16-tos gimnazijos tautinių šokių grupė dalyvaus tautinių šokių šventėje Chicagoje. Grupės vadovė — Eglė Pauliukonytė. Šokėjai: Irena Hamerytė, Marytė Palavinskaitė, Kristina Ramanauskaitė, Romy Piedaitė, Kristina Žutautaitė, Antanija Šugždinytė, Aurelija Krivickaitė, Aldona Šadiukytė, Ugnelė Stasaitė, Ramutė Matutytė, Raimonda Šnefeldaitė, Ervinas Šiušelis, Manfredas Šiušelis, Antanas Šugždinis, Pranas Kuzminas, Romas Zaliukas, Petras Daukyns, Linas Lipčius, Vincas Skirius, Vygis Narbutas, Algis Valiūnas.

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-tosios Tautinių Šokių Šventės PROGRAMA

ŠEŠTADIENIS, LIEPOS MĖN. 1 D.

7 val. vak.

Oficialus IV-tosios tautinių šokių šventės atidarymas Jaunimo Centro sodelyje prie paminklo žuvusiems už laisvę.

2 val. vak.

Koncertas Maria High School Auditorijoje.

SEKMADIENIS, LIEPOS MĖN. 2 D.

1 val. p. p.

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė International Amphiteatre.

6 val. vak.

Tose pačiose patalpose šokių mokytojams pagerbti Banketas.

Šventės Informacijai būstinės telef. (312) 476-0007

A. KONGRESO PARODOS

vyks birželio 24 — liepos 4 Chicago, Lietuvių Jaunimo centre, 5620 South Claremont Ave. Visom parodom bus vienas atidarymas, birželio 24 Jaunimo centre. Numatomos šios parodos: grožio meno, taikomojo meno, architektūros, fotografijos, filmų, spaudos ir tautodailės. Pirmųjų penkių kategorijų kūrinių, kurių autoriai bus iki 30 metų amžiaus, bus premijuojami: I vieta — 350 dol., II — 250 dol., III — 100 dol. Parodas organizuoja Dalia Lukošūnaitė.

-o-

B. KONGRESO ATIDARYMAS

vyks birželio 30 — liepos 4 Chicago. Akademinė programos dalim rūpinasi dr. Algio Norvilo sudaryta komisija, vakarinėmis programomis — Gediminas Kazėnas, sporto diena — Jonas Baris, atidarymo darbų koordinacija — Romas Kasparas.

Birželio 30, penktadienis

7:00 Kongreso atidarymas, Conrad Hilton viešbutis, Williford Room.

8:00 Atidarymoji paskaita: Lietuvių jaunimas išeivijoje — prasmės beiškant. Skaito kun. Antanas Saulaitis, S.J., iš Sao Paulo, Brazilijos. Conrad Hilton viešbutis, Williford Room.

9:30 Susipažinimo šokiai, Conrad Hilton viešbutis, Waldorf Room. Ažuolo Stelmoko orkestras. Bilieto kaina — 3 dol.

Liepos 1, šeštadienis

(akademinė programa — Conrad Hilton viešbutis)

10:00 Pokalbis: Jaunimo vaidmuo Lietuvos laisvės siekime. Waldorf Room. Vadovauja Algimantas Gečys, Philadelphia, Pa., JAV.

11:30 Pokalbis: Jaunimo organizacijos. Beverly Room. Vadovauja Juozas Gaila, Cherry Hill, N. J., JAV.

Pokalbis: Lietuvių kalbos mokymas šeimoj. Parlor "B". Vadovauja Gintarė Ivaskienė, Monroe, Conn., JAV.

2:00 Pokalbis: Lituanistikos mokslų galimybės. Bel Air Room. Vadovauja Leonardas Dambriūnas, Brentwood, Md., JAV.

Pokalbis: Tėvų ir vaikų dialogas — laidas pasitaikančių nesupratimų sprendime. Waldorf Room. Vadovauja Irena Lukoševičienė, Montreal, Kanada.

3:30 Pokalbis: Estonians, Latvians and Lithuanians: Cooperation Between Baltic Youth (anglų kalba). Astoria Room. Vadovauja Ilze Kalnins, Cleveland, Ohio, JAV, ir Nastutė Umbrazaite, Brooklyn, N. Y., JAV.

Pokalbis: Stovyklos — labiau panaudotina lietuviybės išlaikymo priemonė. Beverly Room. Vadovauja seselė Ignė Marijošūtė, Toronto, Kanada.

7:30 Kongreso vakaras. Grand Ballroom. Pasirodo rinktiniai lietuvių jaunimo talentai. Po programos — šokiai. Bilieto kaina — 5 dol.

Liepos 2, sekmadienis

(Tentatyvus projektas) 11:00 v.t. Chicago miesto centre, Field Museum, t.y. Grant Park, numatomos Mados demonstracijos ryšium su sovietų meno paroda, ruošiamą minėtame muziejuje.

Po pietų visi II PLJK dalyviai, atstovai ir svečiai dalyvauja IV-toje tautinių šokių šventėje.

8:00 v.v. "Du apie Gediminaičius" — istorinių dramų ištraukos. Jaunimo centre. Vinco Krėvės "Skirgailos" ištrauka.

Vidurinių vakarų apygardos jaunimo kongreso atstovų suvažiavimo dalyviai. Nuotr. A. Gulbinsko

JAUNIMO KONGRESO PROGRAMA

Vaidina Chicago jaunųjų teatrų sambūris. Režisierė — Marija Smilgaitė. Juozo Grušo "Barboros Radvilaitės ištraukos. Vaidina Bostono jaunimo grupė Žvaigždikis. Režisierius — Algirdas Antanaitis. Bilietų kainos — 6, 5, 4, 3 ir 2 dol.

Liepos 3, pirmadienis

Ryto metas skiriamas jaunimo organizacijom.

11:30 Pokalbis: Lithuanians and Rising Ethnic Consciousness (anglų kalba). Parlor "B". Vadovauja kun. Kazimieras Pūgevičius, Baltimore, Md., JAV.

Pokalbis: Ar įmanoma jaunimo lietuviška kūryba išeivijoje? Beverly Room. Vadovauja Marija Saulaitytė, Oakville, Conn., JAV.

2:00 Pokalbis: Jaunimo vieta Lietuvių Bendruomenėje. Waldorf Room. Vadovauja Arvydas Barzdukas, Falls Church, Va., JAV.

Pokalbis: Jaunimas ir spauda. Beverly Room. Vadovauja Jūratė Reisgytė, Sydney, Australija.

3:30 Paskaita: Išeivijos jaunimas ir pavergta Lietuva. Parlor "B". Skaito Vincas Bartusevičius, Vasario 16-tosios gimnazija, Vokietija.

Pastaba: akademinė programa vyksta Conrad Hilton viešbuty.

8:00 Chicago Lietuvių Jaunimo centre: Kosto Ostrausko "Kvartetas", režisierė — Dalia Juškevičiūtė, ir Kazio Sajos "Mamutų medžioklė", režisierė — Marija Smilgaitė. Vaidina Chicago jaunimas. Bilietų kainos — 6, 5, 4, 3 ir 2 dol.

Liepos 4, antradienis — Sporto diena

10:30 v.t. Futbolo rungtynės: New York Atletas prieš Chicago Lituanią. Rungtynių metu bus miško ir lauko bėgimas.

2:00 p.p. Bogan gimnazijos salėj, 79 ir Pulaski.

Lietuvių moterų tinklinio rinktinė prieš latvių rinktinę arba Chicago meistrus — Rebel komandą.

Teniso rungtynės: Vytautas Gerulaitis prieš Romą Sidabrą (parodomosios).

Amerikos krepšinio rinktinė prieš Australijos krepšinio rinktinę.

7:30 v.v. Su Australijos sportininkais susipažinimo vakaras. Inn Motion salėj, 57 ir Kedzie Ave. Bilieto kaina — 2,50 dol.

BILIEtai į visus II PLJK atidarymo programos įvykius gaunami šiose vietovėse:

Vaznelių Prekybos Namai: Gifts International, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629, tel. 471-1424;

Margučio Radijo Raštinė, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, tel. GR 6-2242;

II PLJK Būstinė, 5620 S. Claremont, Chicago, Ill. 60636, tel. 737-3300.

-o-

C. STUDIJŲ DIENOS vyks liepos 4-9 Kent valstybiniame universitete, Kent, Ohio, JAV. Jos skiriamos jaunimo kongreso atstovam. Jiem pritaikyta programa turi tris pagrindinius uždavinius: 1) iškelti ir galimai išsiaišinti išdiskutuoti aktualius lietuviybės reikalus, 2) ieškoti konkrečių būdų pagyventi lietuvių jaunimo veiklą ir 3) siekti jaunimo susiorganizavimo, kad būtų galima veiklą derinti, o kilius reikalui, bendrai veikti.

Tematiniai atžvilgiai programa suskirstyta į šešias dalis, apimančias pačius svarbiausius gyvenimo bruožus. Tai yra: auklėjimas, kultūra, gyvenamoji aplinka, politika, religija ir šeima.

Kur tik galima, šiai programai atlikti visada bus kviečiami patys atstovai.

D. II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO STOVYKLA

vyks liepos 9-15 Romuvoj, Kanadoj (apie 150 mylių į šiaurę nuo Toronto).

Programa

Liepos 10, pirmadienis. Lietuvių kalba — vertybė ir pareiga; skaito dr. Antanas Salys, Springfield, Pa., JAV. Lietuvių kalba; skaito dr. William Schmalstieg, University Park, Pa., JAV.

Liepos 11, antradienis. Žvilgsnis į lietuvių poezijos raidą; Henrikas Nagys, Montreal, Kanada. Lietuvių literatūra; An-

Jaunimo kongreso vartai atsiveria birželio 24

Didžiųjų jaunimo kongreso įvykių išvakarėse (jis prasideda birželio 24 parodų atidarymu Chicagoj) kongreso informacijos komisija sukvietė spaudos darbuotojus painformuoti, kaip šis sąjūdis, susikūręs 1970 pavasarį ir judriai viręs, bruzdėjęs keturiuose kontinentuose, yra pasiruošęs laisvojo pasaulio lietuviško jaunimo sąsąjūdžiui. Komisijos pirmininkui J. Slajui pasveikinus susirinkusius ir padėkojus už stiprią spaudos, radijo ir kitą informacinę talką, pranešimą padarė kongreso pirmininkas Romas Sakadolskis.

Kadangi apie paruošiamuosius darbus gana plačiai informuota, pirmininkas metė žvilgsnį į netolimą ir tolimesnę ateitį: pokongresinius darbus, lietuviškuosius ir jaunimo siekius iki trečiojo kongreso.

"Šis kongresas yra dvejų metų darbo išdava", išsireiškė Romas, "bet kartu ir naujo kelio pradžia. Kongreso programų paskirtis yra: 1) iškelti ir kuo išsamiu išgyventi aktualius lietuviybės reikalus, 2) ieškoti konkrečių būdų pagyventi jauniosios kartos veiklą ir 3) siekti šio jaunimo susiorganizavimo ir bendro darbo.

Ruošdami šį kongresą, tampriai susigyvenom tarpusavy, taip pat gyvenam ir Jaunimo metų dviasia. Tačiau darbas su kongreso uždarmu nesibaigia, ir dalykai, paruošti šiam suvažiavimui, turi pasilikti ateičiai. Manau, jog jaunas asmuo iš kongreso turėtų išsinešti naujų minčių, išsinešti liepsnelę testį darba toliau.

Jau numatyta, sekcijų nariai yra moraliai išpareigoję, kad jie ir po kongreso liks jaunimo įgaliojimu vykdyti, koordinuoti principinius jaunimo kongreso nutarimus. O patį darbą įvertinsim ne ryt poryt, bet artinantis trečiajam kongresui.

Jei Jaunimo metų komitetai šia kryptim nepersiorganizuos, nebus nė veiklos. Tačiau yra tikėtina, ir jau dabar yra žymių, kad jaunimas ieško tampsnųjų ryšių bendrai veikti ir dirbti ateičiai."

Įvairių kongresinių nuotrupų išgirsta ir tolimesniuose pašnekesiuose bei paklausimuose. Vienas įdomesnių buvo, kodėl šis kongresas yra taip plačiai išmėtytas vietovėmis, o ne koncentruotas pvz. Chicagoj.

Pirmininkas paaikšino, kad decentralizacija buvo pramatyta jau pradant šį kongresą ruošti, svarstant, jog šis kongresas nėra Chicago, o viso pasaulio lietuviško jaunimo. Techniniu požiūriu tokio milžiniško sąsąjūdžio darbai vien Chicagoj jėgomis taip pat būtų daug sunkiau vedami. Išskirtymas vietovėmis ne tik palengvina darbo našumą, bet ir įjungia į veiklą daug daugiau jaunimo. Clevelando sritis į-

danas Vaičiulaitis, Bethesda, Md., JAV.

Liepos 12, trečiadienis. Lietuvių tautodailė; Antanas Tamošaitis, Kingston, Kanada.

Liepos 13, ketvirtadienis. Lietuvių tautos kilmė; dr. Jonas Puzinas, Philadelphia, Pa., JAV. Lietuvių choreografija: šokiai, rateliai ir žaidimai; Liudas Sargys, Lynhurst, Ohio, JAV.

Liepos 14, penktadienis. Lietuvių dainos; Faustas Strolia, Oak Forest, Ill., JAV.

Pratybų būreliai numatomi kol kas šie: dramos, tautodailės, rankdarbių, veiklos metodų, lietuviško auklėjimo, žurnalistikos, literatūros. Pratybos keisis pagal besiregistruojančių pageidavimus ir rastus vadovus būreliam prvesti stovyklos metu.

Bus ir vakarinės programos. Sekmadienį — dramos vakaras, kuriame pasirodys trys grupės su trumpais vieno veiks-

traukta į Kent universiteto studijines dienas, Kanados tautiečiai rūpinasi stovykla, pas juos įvyksta kongreso uždarymas; Chicago darbo komisijos užimtos šiame mieste vykstančiomis parodomis, kongreso atidarymu etc.; finansų komisija, vadovaujama dr. J. Kazieko, yra New Yorke.

Paruošiamųjų darbų nervų centras — kongreso būstinė, ne nutrukstamai besitarianti su darbo komisijomis, ryšininkais ir atstovais, yra Jaunimo centre, Chicagoj. Būstinėj dirba dvidešimt jaunuolių.

Renginių koordinatore Šimoliūnienė informavo, jog vakarais įvykstančiose programose, kurių paruošimas yra paties jaunimo rankose, matysim premjerą: Bostono jaunimo grupę atvyksta su J. Grušo "Barboros Radvilaitės" ištraukomis, Chicago jaunimas stato K. Sajos "Mamutų medžioklę". Pianistė iš Argentinos atliks piano kompoziciją, sukurta specialiai kongreso vakarui įdūno Argentinos kompozitoriaus H. Žitkaus.

Kaip žinom, šių metų pradžioj kongreso komitetas yra paruošęs jaunimo petičiją, kuri ateinančią rudenį bus įteikta naujam Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui K. Waldheim. Paraišai šiai petičijai renkami Šiaurės ir P. Amerikoje, Australijoje ir Europoje. Pirmininko pranešimu, atsiliepiamas yra geras, nes paraišai užpildytos petičijos gausiai grįžta į būstinę, prašoma papildomų lapų ir t.t.

Chicago iš tolo kartais atrodo šalta ir pavojinga, bet nakvynių pirmininkė D. Vaitkevičiūtė informuoja, kad kongresininkų išeities taškas bus jaunimo centras, lengvai pasiekiamas iš visų Chicago lietuvių kolonijų. Iš Centro specialūs autobusai kursuos į posėdžių, parengimų bei vakarų sales; svečiam klaidžioji neteks. Rengėjai apeliuoja į priėmėjus chigagiečius, prašydami gausiau prisidėti, priimant atvykusius svečius. Iki šio susirinkimo nakvynių komisijai pasiūlytos tik... 102 nakvynės!

Opusis lėšų klausimas taip pat neaplenkia kongreso: didžiajam Jaunimo metų įvykiui dar trūksta pinigų! Paskutinėmis savaitėmis jaunieji kongresininkai vėl mus žada aplankyti — nebūkim dosnūs vien patarimais, atidarykim ir pinigines.

Duokim DABAR, nes, jei neisim petytis petin su jaunimu dabar, kas skaitys mūsų knygas, spaudą po dešimtmečio, kas užims retėjančias vyresniųjų gretas, kam skirsim milijoninio fondo nuosimčius? Investuokim — geresnės progos šiuo metu niekur nerasim.

Iki pasimatymo Chicagoj, Kente, Romuvoj.

j.t.

Dr. A. Norvilas, jaunimo kongreso programos komisijos pirmininkas, vidurinių vakarų atstovų suvažiavime daro pranešimą. Nuotr. A. Gulbinsko

mo pastatymais. Pirmadienį pasirodys talentai prie laužo. Antadienį — literatūros vakaras su profesionaliais rašytojais bei poetais. Trečiadienį — proga visiem pasilinksinti. Bus ruošiami trijų rūšių šokiai skirtingose stovyklos vietovėse: amerikietiški modernūs šokiai, tautiniai lietuvių ir kitų tautybių šokiai, valsai, polkos ir tangai. Ketvirtadienis — svečių diena. Atvykusieji kviečiami pasilikti tarp tautiniam vakare. Penktadienį — paskutinis vakaras, stovyklos uždarymas su lietuvių liaudies laužu.

II PLJ stovyklos mokestis yra 45 dol. Registruojamasi užpildant anketą ir ją pasiunčiant registracijos pakomisei su 20 dol., kurie atskaitomi nuo stovyklos mokesčio. Adresas: II PLJKS Registracija, 57 Sylvan Ave., Toronto, 173, Ontario, Canada.

Stovyklos komisijai vadovauja Gediminas Breichmanas.

-o-

E. KONGRESO UŽDARYMAS vyks liepos 15 ir 16.

Liepos 15 vakarą bus koncertas ir uždarymo šokiai.

Liepos 16 rytą — mišios. Popiet — kongreso nutarimų skelbimas. Paskaita: Kokie mes būsim 2000 metais? Skaito Henrikas Antanaitis, Melbourne, Australija. Uždarymo aktas.

—Inf.

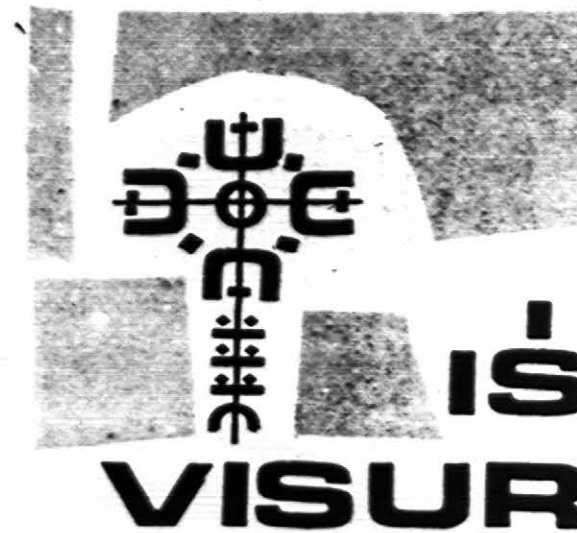
JAUNIMO KONGRESUI RUOŠIANTIS

Jaunimo petičija platinama visame laisvame pasauly. Petičijos komisijai vadovauja Antanas Kizlauskas. Užsibrėžtas tikslas — pusė milijono parašų. Visi lietuvių raginami platinti jaunimo petičiją lietuvių, o taip pat ir kitatautiečių tarpe. Visi sutartinai reikalaukim laisvės Lietuvai! Petičijos lapų galima gauti ir juos užpildyti reikia grąžinti jaunimo kongreso būstinėn adresu: II PLJK Būstinė, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Jaunimo kongreso atstovų su sprendžiamuoju balsu bus 250: Šiaurės Amerikai — 125, Pietų Amerikai — 58, Europai — 38, Australijai — 27, kitiem kraštams — 2. Jaunimo kongreso atstovo amžius ribojamas 18-30 metais. Atstovas turi vartoti lietuvių kalbą, nes oficialioji jaunimo kongreso kalba yra lietuvių kalba. Pageidaujama, kad atstovas aktyviai reikštųsi jaunimo ir bendrai lietuvių veikloj. Jaunimo kongreso atstovų komisijai vadovauja PLB jaunimo sekcijos vadovė Milda Lenkauskienė iš Cleveland, Ohio.

Latvių organizacija American Latvian Association of Connecticut, vadovaujama P. Upičio, aktyviai renka parašus lietuvių jaunimo petičijai.

Sveicarijos LB nariai, vadovaujami P. Radvilos, iki šiol surinko ir prisiuntė į Chicago 2,000 parašų jaunimo petičijai.

— Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė laisvą gynybos sekretoriui Melvin R. Laird protestuodama prieš naują, JAV kariuomenės inžinierių paruoštą žemėlapi. A. D. Kaulakis, Altos Miami skyriaus pirmininkas, prisiuntė centrui žemėlapi, kuriame Lietuva, Latvija ir Estija prijungtos prie Sovietų Sąjungos. Jų vardai žemėlapy nepažymėti. Alta prašo sekretoriaus Laird paaikškinimo kaip toks žemėlapis buvo paruoštas, nes valstybės departamentas nepripažįsta Lietuvos ir kitų kraštų okupacijos.

— Tautos Fondas, renkas lėšas Vliko veiklai išlaikyti, birželio mėnesį telkia lėšas Lietuvos laisvinimo darbui ir kviečia visuomenę prisidėti aukomis. Tautos Fondui skiriamas aukas siųsti adresu: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378.

— The Tidings, pietinės Kalifornijos katalikų laikraštis, davė išsamų ir ilgą įžanginį birželio 16. Antraštė — June in Lithuania. Įžanginyje supažindinama su katalikų Bažnyčios padėtimi sovietų pavergtoje Lietuvoj, užsimenama apie paskutinius tragiškus įvykius ten, paminimos ir JAV-bių Kongreso pastangos (H. Con. Res. 416 rezoliucijos pravedimas) padėti pavergtiesiems. Įžanginis išgautas LB darbuotojų pastangomis.

— Tautinių šokių šventės būstinė nuo birželio 1 veikia Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Visas informacijas galima gauti nuo 10 val. ryto iki 10 val. vak.

kasdien ir savaitgaliais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet telef. (312) 476-0007. Rastinėj budi Vida Kraučeliūnaitė.

— Birutė Kazlauskaitė-Vitėnienė, neseniai Columbia universitete gavusi magistro laipsnį inžinerioj, paskirta Bell Telephone New Jersey laboratorijų inžiniere. Ji su vyru inž. Alniu gyvena Dover, N.J.

— Lietuvių Fondo Detroit, Mich., vajeaus komitetas nusprendė pakviesti Dainavos ansamblį iš Chicago. "Sidabrinės dienos" operetės gastrolės numatomos lapkričio mėn.

— Jaunimo kongreso foto parodoj užsiregistravo 34 dalyviai. Tai daugiausia jaunesnės kartos atstovai, kurie domisi, studijuoja ar jau yra baigę fotografijos mokslus.

— Ketvirtosios tautinių šokių šventės banketo komisiją sudaro: pirm. Sofija Džiugienė, nariai — Stefanija Lažauskienė, Elzė Diminskienė, Rūta Grauzdienė ir Stasė Damijonaitienė. Banketas įvyks liepos 2 Chicagoj, amfiteatro patalpose, tuoj po šokių šventės programos.

Varpo, Chicagoj leidžiamo žurnalo, ateinantis numeris skiriamas jaunimui. Redaktorius Antanas Kučys surinko medžiagą apie jaunimo metus ir jaunimo kongresą.

— Vokietijoj lietuvių kilmės vaikų vasaros stovykla ruošiamą liepos 23 — rugpjūčio 13 Romuvoj. Stovyklautojų amžius — nuo 8 iki 13 metų.

— Australijoj Sydnejaus jaunimo kongreso komitetas buvo pravedęs vajeaus karalaitės rinkimus. Laimėtoja, daugiausia surinkusi kongresui aukų, paskelbta komiteto pirmininkė Jūratė Reisgytė. Keletu dolerių nuo jos atsiliko atstovė Violeta Bitinaitė. Karalaitės juostą įteikė ir sveikinimo žodį kongreso atstovam ir svečiam pasakė buvęs I-jo jaunimo kongreso Australijos lietuvių grupės vadovas Romas Ci-bas.

SIOUX CITY, IOWA

Cedulo ir maldos diena
Sioux City lietuviai ir šimtai kitataučių, lankančių Šv. Kazimiero bažnyčią, gegužės 28, sekmadienį, meldėsi už tragiškai mirusio kankinio Romo Kalantos vėlę.

Vietos klebonas kun. S. Morkūnas ir prel. L. M. Ziegmann, dieceizijos kancleris, kun. S. Morkūno talkininkas sekmadieniais, Romo Kalantos intencija abu aukojo po mišias.

Ketverių mišių metu klebonas lietuviškai ir angliškai pasakė aštuonis pamokslus, gyvai pavaižuojuodamas religijos persekiojimą Lietuvoje, aiškindamas lietuvių kunigų — P. Bubnio, J. Zdebskio, A. Šeškevičiaus — neteisėtą nuteisimą už tai, kad jie, atlikdami savo kunigiškas pareigas, rengė vaikus pirmai komunijai; vaizdžiai priminė pavergtųjų lietuvių didvyriškus žy-

gius; suminėjo Prano ir Algirdo Brazinskų, Simo Kudirkos, Vytauto Simokaičio ir jo žmonos atvejus; Lietuvos katalikų laišką JT generaliniam sekretoriui; taip pat ir Romo Kalantos žygį, save susideginant, ir jaunimo sukilimą prieš pavergėją, viešai šaukiant Kauno gatvėse: Laisvės Lietuvai!

Kun. S. Morkūno pastangomis, jam asmeniškai prašant, vietos dienraštis Sioux City Journal, turįs 270,000 skaitytojų (5th and Douglas St., Sioux City, Iowa 51102), ir dieceizijos savaitinis laikraštis The Globe (P. O. Box 1678, Sioux City, Iowa 51102), kurio vyr. red. prel. D. Walker yra geras kun. S. Morkūno draugas, dažnas svečias Šv. Kazimiero klebonijoje, įsidėjo straipsnius apie Lietuvos pavergimą, nekaltų žmonių kančias, religijos persekiojimą ir kankinio Romo Kalantos didvyrišką žygį.

Kun. S. Morkūnas asmeniškai padėkojo redaktoriui už įdėtus jo straipsnius, ta proga naujam Sioux City Journal redaktoriui R. Goodson padovanodamas ypač egzempliorių J. Čliaudės knygos "Simas".

Būtų gerai, kad iš įvairių Amerikos vietovių lietuviai parašytų nors trumpus padėkos laiškus minėtų laikraščių redaktoriui.

Korespondentas

Religijos plitimas

(atkelta iš 3 psl.)

tikintieji. Jų vaikus kai kur atsisako priimti į vidurinės mokyklos. Atskirais atvejais vaikai atimami iš tėvų.

1970 m. 400 baptistų buvo laikyti kalėjime po 15 dienų už "nelegalų" bendrą meldimąsi.

Lietuvoje pernai lapkričio mėn. katalikų kunigai nubausti metus kalėjimo už vaikų katekizavimą.

Paskutinė žydų seminarija uždaryta prieš keletą metų, ir Rusijoje tėra vos du įšventinti rabinai.

Ortodoksų bažnyčios galva Pimen ir eilė kitų virto klusniais valdžios įrankiais. Jie dėl to važinėja į savo įstaigas ar "dačas" automobiliais ir naudoja prabangą. Bet atsiranda žemesnių dvasininkų, kurie smerkia komunistų kišimąsi į Bažnyčios reikalus ir eina į kalėjimus.

Lietuvoje ir Ukrainoje

"Neramumai tarp katalikų ypatingai kelia rūpesčio komunistų valdžiai ne tik dėl to, kad katalikai yra "svetimos jėgos" — Vatikano — įrankiai, bet dėl to, kad katalikybė yra tvirta tokiuose patriotizmo centruose kaip Lietuva ir Ukraina".

"Sausio mėn. 17,000 Lietuvos katalikų laisčiai į komunistų partijos bosą Leonid Brežnev ir Jungtinių Tautų gen. sekr. Kurt Waldheim skundėsi kliudymu Bažnyčiai. Tiek Lietuvoje, tiek Latvijoje samizdat, pagrindinė spauda, kaip vertinama, plinta tarp 2.5 mil. katalikų."

"Rezistencija Ukrainoje remiasi rytų apeigų, arba "unitų", katalikybė, kuri beveik visiškai po grindy, nors oficialiai nuo 1946 ji buvo priversta susijungti su ortodoksų Bažnyčia."

"Pagrindinė "Bėgamųjų įvykių kronika" 1969 rašė, kad rytų apeigų Bažnyčia suaktyvėjo paskutiniuosius metus, ir padidėjo skaičius kunigų, policijos suimtų ir kankintų."

Rochestery, N. Y., gegužės 28 buvo pamaldos už Lietuvos persekiojamus žmones. Nuotraukoj — dalis jaunimo su savo vėliavomis. Nuotr. Jurgio Jankaus

Gegužės AIDAI

Straipsniai: Jaunimo kongresas ir Tautinių šokių šventė sveikinant; Pr. Gaida-Gaidamavičius — Krikščionis tarp kolektyvizmo ir individualizmo; J. Vaškūnas — Lietuvos jaunimas mokykloje (V. Bubnio apysaka "Arberonas"); A. Saulaitis — Žvilgsnis į Brazilijos lietuvių; L. Dambriūnas — Dar dėl poterių kalbos.

Iš grožinės literatūros: L. Andriekus — Eilėraščiai; A. Landsbergis — Šventoji pieva migloje ("Paskutinio pikniko" ištrauka).

Apžvalgoje: K. K. Girmis — Jaunimo revoliucija — išganymas? (apie Ch. A. Reichą); H. Nagys — Dail. V. Remeikos kūryba; K. Dagys — "Ant ras kaimas"; Mūsų buitje.

Recenzijos: T. Alga — Spalvingas lietuvių moters portretas (K. Barėno knyga); V. Širvydas — Amerikos lietuvių istorija (A. Kučo ir Pr. Pauliukonio); K. Skrupskelis — I. Zakso anti-religinis "humanizmas".

Viršelio 1 psl. V. Remeika: Laivai uoste (aliejus, 1968), 4 psl. V. Remeika: Priemiestis naktį (aliejus, 1969). Šis numeris iliustruotas V. Remeikos aliejinių tapybos darbais.

Redaguoja — dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; leidžia T. Pranciškonai; leidėjų atstovas T. dr. Leonardas Andriekus, OFM; administruoja T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Rochestery, N. Y., gegužės 28 Šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje buvo pamaldos už persekiojamą Lietuvą. Pamokslą sakė Tėv. dr. Bernardinas Grauslys, OFM., mišias aukojo Tėv. Augustinas Simanavičius, OFM. Mišiom patarnauja su tautiniais drabužiais P. Matukas ir R. Laukaitis. Nuotr. Jurgio Jankaus

LIETUVOS JAUNIMAS IŠEINA

IŠ KATAKOMBŲ

ROCHESTER, N. Y.

Šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos bažnyčioje gegužės 28 buvo aukojamos mišios už persekiojamus Lietuvos žmones. Jautrų pamokslą pasakė tėvas dr. Bernardinas Grauslys, OFM, pažymėdamas, kad Lietuvos jaunimas išeina iš katakombų ginti tikėjimo ir savo krašto žmonių teisių.

Parapijos biuletenyje (kuris pastaruoju metu labai rūpestin-

gai ir skoningai parengiamas), pranešant apie jaunuolio R. Kalantos susideginimą, pažymėta, kad Lietuvoje pavasaris vėl pražydo krauju.

Pamaldos pradėtos ir baigtos lietuviškomis giesmėmis. Buvo sugiedotas ir Lietuvos himnas. Vėliau jaunimas atiešė puokštę gėlių ir padėjo prie Marijos altoriaus. Lietuvos vėliava buvo perrišta juodu kaspinu. Mišias aukojo tėvas Augustinas Simanavičius, OFM.

Lietuvos įvykiai plačiai buvo paminėti ir lietuvių radijo programoj anglių ir lietuvių kalbomis. Programą vedė R. Kiršteinai, talkinamas Birutės Litvinienės.

sb.-

HARTFORD

BIRŽELIO ĮVYKIAI

bus paminėti liepos 2 d. 8:30 rytą mišių metu, Švč. Trejybės bažnyčioje, Capitol Ave. Hartford, Conn. Kun. klebonas J. Matutis pasakys pritaikytą pamokslą. Dalyvaus choras "Aidas", skautai, ramovėnai ir Sabonio postas. Kviečiame visus gausiai atsilankyti į šį minėjimą ir pasimelsti už naujausią laisvės auką Romą Kalantą, o taip pat už visus kenčiančius okupacijos ir ištremimo našta. Po mišių visi kviečiami kavai į bažnyčios svetainę. — Hartfordo LB apylinkės valdyba.

ŠVYTURIUS BAIGĖ MOKSLO METUS

Hartforde veikiančios lituanistinės Švyturio mokyklos mokslo metų užbaigimas įvyko birželio 3. Per keletą metų yra susidariusi graži tradicija: programa pradama mišiomis, po jų vyksta pats užbaigimas, o po to jaunimas ir tėveliai, mokytojai bei svečiai traukia į vietinį parkelį užkandžiam ir žaidimam.

Šiais metais mišias Švč. Trejybės bažnyčioje mokinių intencija aukojo ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. V. Bitinas, paaiškindamas religijos, drausmės ir savo gimtos kalbos reikšmę kiekvieno jaunuolio gyvenime.

Po mišių visi persikėlė į bažnyčios svetainę. Ten tėveliai ir

svečiai rikiavosi prie tėvų komiteto išdininkės Zitos Dresliuvienės stalo, kur vyko bilietų pirkimas. Visi norėjo laimėti dail. J. Paukštienės padovanotą paveikslą ir tuo parenti mokyklos išdą. Paveikslą, kaip vėliau atsitiko, laimėjo tėvų komiteto pirmininko Alfonso Dziko tėvelis.

Visiems susirinkus, mokiniai rikiavosi prie pianino, kur muz. Jurgis Petkaitis, dainavimo mokytojas šeštadieninėje mokykloje nuo sausio mėn., organizavo "dainų šventę", ar bent keturias dainas tai tikrai.

Šią programos dalį entuziastiškai atlikus, prasidėjo rašinėlių skaitymas. Su savo kūryba pasirodė Andrius Banevičius ir Rimas Kapeskas. Po to buvo skaitomi dar trys rašinėliai, parašyti vyresnių klasių mokinių, paskaitintų Moterų Federacijos klubo, kuris laimėtojam paskyrė pinigines premijas. Šį kartą laimėtoji buvo Laura Mačiukaitė ir Sigutė Banevičiūtė iš 6-tos grupės ir Algis Pilvelis iš 5-tos grupės. Jiem buvo įteiktos 10 dol. premijos. Moterų Federacija žadėjo šią naują tradiciją tęsti ir kitais metais.

Dalia Dzikiene, Švyturio mokyklos vedėja, savo klaseje turėjo čia gimusių negyvos lietuviškos šeimos 15-kos metų jaunuolį Aleksą Sonskį, kuris į šeštadieninę mokyklą pats kelią su siirado, norėdamas su savo močiute susikalbėti lietuviškai, o taip pat jai padėti rašyti laiškus į Lietuvą. Per metus laiko Aleksas padarė didelę pažangą, net parašė ir perskaitė savo rašinėlius.

Mokyklos vedėja trumpai pranešė apie mokyklos susitarimą: veikia 6 grupės ir vaikų darželis, į kurį priimami vaikai jau nuo 4 metų. Vaikų darželis pernai turėjo 8 mokinius, kuriem vadovavo ponis Vitkuvienė. Tai laimingi vaikai, nes dauguma jų su tėveliais palydi savo vyresnius brolius ir seseris į mokyklą, keleriais metais prieš įstodami į ją, ir būna taip suintriguoti, kad laukė laukia, kol ir jie galės "į mokyklą eiti". Šie keliamečiai savo "diplomus" priėmė su reveransomis ir kojų sumušimais; vyresnieji to mairdugamo jau nebeturėjo. Mokykla savo programoj turėtų kreipti dėmesį ir į mokinių elgesį, ne tik į jų išmokslinimą.

Salia lituanistinių dalykų pernai buvo mokoma religija (kun. V. Bitinas ir kun. J. Rikteraitis), dainos (muz. J. Petkaitis) ir, kai kuriom klase, tautiniai šokiai. Mokytoja Dalia Dzikiene, Irena Jalinskienė, Birutė Zdanaitė, ponis Vitkuvienė ir Danutė Grajauskienė. Klases vyko šeštadieniais, nuo 9:30 iki 12 val. Po klasių jaunimas dar dažnai likdavo sueigom; tai sutalpydavo tėvų važinėjimą, nes dauguma jau gyvena ne pačiam Hartforde, bet apylinkėse.

Užsibaigus šiai rimtai programai ir visiem įteikus "diplomus", buvo skubama į parkelį papramogauti. Šią gegužinę fi-

Aldona Marija Bariūtė

Bridgeport, Conn.

Nauja medicinos sekretorė
Aldona M. Bariūtė, gimusi 1952 gruodžio 1, gyv. 538 Garfield Ave., Bridgeport, Conn., gegužės 14 sėkmingai baigė Bostone plačiai žinomą Chandler School for Women, specialią dvimetę sekretorių mokyklą, ir gavo medicinos sekretorės laipsnį. Vidurinę mokyklą ji buvo baigusi Bridgeporte (Notre Dame High School).

Tai jau antras Rozės ir Vlado Barių vaikas, išėjęs pasirinktąjį mokslą ir įsigijęs profesiją. Prieš ketverius metus baigė kolegiją, o dabar, dirbdamas savo srity, ruošiasi magistro laipsniui vyriausias jų sūnus Edvardas. Tuo tarpu "pagramdukas" Raimundas pereina į 4-tą vidurinės mokyklos klasę.

Nelengva tėvams tremtiniam auginti bei mokyti Amerikoje tris vaikus. Tačiau geri tėvai tam tikslui skiria viską, tad ir pasekmės retai kada juos apvilia.

Besidžiaugdami su mielais mūsų kaimynais Bariais, širdingai linkim Aldonėlei šviesiausios ateities.

J. K.K.-ys

Atsiųsta paminėti

V. Mykolaitis-Putinas — RUSČIOS DIENOS, eilėraščiai, redagavo Domas Velička, išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas, mecenatas — Vladas Vi-jekis, 40 psl. Kaina — 2 dol.

Mykolas Vaitkus — MILŽINŲ RUNGTYNES, 1940-1944 metai, atsiminimų VIII tomas. Išleido Nidos Knygų Klubas Londone, 203 psl. Kaina — 3 dol.

Žemės ūkio gamybinė kooperacija nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940 m. Išleido susidėję keletas žmonių, spausdinta Nidos spaustuvėje Londone. Iliustruota, 257 psl. Kietais viršeliais — 10 dol., minkštais — 9.50 dol.

nansuoja ir organizuoja tėvų komitetas, kuris kitiem metams suseda iš Algio Simonačio, Zitos Dresliuvienės ir Vytauto Raškevičiaus.

dlg

Dalyvaukime IV TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS BANKETE ir linksmai praleiskime laiką

Banketas įvyks AMPHITHEATRE patalpose, liepos 2 d. Chicagoje, tik kitą salę, tuoj po šokių šventės programos. Banketo metu bus pagerbti šokių grupių vadovai. Šokiai vyks dvejose salėse ir visus linksmins du garsūs orkestrai. Bilietų kaina 12.50 dol. asmeniui. Bilietus užsisakant iš tolimesnių vietovių, siųsti Money order — Lith. Folk Dance — Banquet, adresu: Sofija Dziugienė, 7240 S. Mozart Street, Chicago, Ill. 60629 arba Marginiai, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629, pridėdant voką su savo adresu ir pašto ženklų.

Norint gauti daugiau informacijos bilietų ar Banketo reikalų, skambinti kom. pirm. S. Dziugienei, tel. (312) 925-3682 nuo 5 val. vakaro darbo dienomis ir šeštadieniais bei sekmadieniais.

Jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis!

II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso PROGRAMA

— PARODOS — birželio 24 - liepos 4 d. d. Jaunimo centre, Chicagoje

— ATIDARYMAS — birželio 30 - liepos 4 d. d. Conrad Hilton viešbutyje ir Jaunimo centre, Chicagoje

— STUDIJŲ DIENOS — liepos 4 - 9 d. d. Kent Valstybiniam Universitete, Ohio

— STOVYKLA — liepos 9 - 15 d. d. Romuvoje, Kanadoje

— UŽDARYMAS — liepos 15 - 16 d. d. Toronte, Kanadoje.

Apie smulkesnę programą prašom sekti spaudoje.

II PLJK Komitetas

Kviečiame visus atsilankyti

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS UŽSIENIO ŠOKĖJŲ PASIRODYMŲ IR TALENTŲ VAKARĄ — KONCERTĄ,

kuris įvyks liepos mėn. 1 d., 8 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Lietuvių Plazoje, Chicagoje

PROGRAMOJE:

LENA VALAITYTĖ, Vokietijoje išgarsėjusi populiarios muzikos dainininkė,

Liaudies instrumentų ansamblis "GINTARAS" iš Montrealio,

Studentų kvartetas "RASA" iš London, Ont.,

Šokėjai iš MUENCHENO.

Bilietus galima įsigyti MARGINIUOSE

LPL Tautinių Šokių Šventės Rengėjai

PO CHICAGOS DANGUM

Rūta Kilmonytė-Lee, filmų aktorė, birželio 4 buvo matoma lietuvių televizijoje. Iš jos pasikalbėjimo su T. Slutu jutome jos didelę meilę savo prosenėlių tėvynei. Iš Lietuvos ji parsivežė savo močiutę. Rūtai Lietuva yra tokia graži, mažutė šalis, bet tiek daug kenčianti. Ji kalbėjo ir apie savo sunkų darbą. Patarė jaunom aktorėm pirma bandyti savo talentus vietiniuose teatruose. Rūta Lee nuo birželio 9 atlieka pagrindinį vaidmenį Unsinkable Molly Brown veikalė Hinsdale, Ill., netoli Chicago. Ji pakvietė lietuvius ten nuvykti ir su ja susitikti. Lietuviai užplūd Community salę. Jai buvo miela su jais buvoti. Džiaugėsi esanti lietuvaite.

Muzikos magistro diplomus birželio 11 gavo Dalia Miselytė, Faustas Strolia ir Ignas Malcis. Buvo graži programa, kurioj dalyvavo ir Vyt. Nakas, konservatorijos dėstytojas, ir solistė

Nerija Linkevičiūtė.

Jonas Prunskis Roosevelt universitete birželio 5 gavo bakalaurą diplomą iš chemijos.

Muz. Pr. Armonas su žmona soliste birželio pabaigoj iškeliauja į rytinį JAV pakraštį. Jis ilgus metus buvo Dainavos ansamblio vadovas ir Šv. Kryžiaus parapijos vargonininkas. J. Armonienė-Nomeikaitė paskutiniu metu išleido dainų ir arijų plokštelę.

Trūksta vargonininkų. Reikėtų susirūpinti jų ruošimu, skiriant stipendijas ar kitokią paramą. Štai iš Šv. Kryžiaus parapijos išvyksta muz. Pr. Armonas. Trūksta lietuvių vargonininkų ir kitur.

Marijos aukštesnioji mokykla baigė mokslo metus. Šią mokyklą baigusiu mergaičių yra keli tūkstančiai. Ateinantį rudenį mokykla švenčia 20 metų gyvavimo sukaktį. Daugelis tos mokyklos mergaičių dabar turi

diplomus iš įvairių sričių. Yra ir lietuvių su daktaro laipsniais chemijos, meno, muzikos ir kitose srityse. Miela, kad lietuvaiteis eina į vasarines mokyklas, dirba, dalyvauja programose.

Štai birželio 10 kelios dalyvavo Lietuvių Radijo Forume, išvežtųjų minėjime. Montazą parengė M. Peteraitienė. Birželio 11 su muzikos instrumentais lietuvių televizijoje mergaitės atliko solo ir duetų programą, kuriai vadovavo K. Brazdžionytė. Daug mergaičių dirba jaunimo kongreso ir tautinių šokių šventėj.

Jaunimui susirenkant, rūpinamasi, kaip viskas pavyks. Jaunimo dalyvavimas išvežtųjų minėjimuose bei organizacijose, rodo, kad jaunimo kongresas praeis ne taip jau tyliai. Yra pasiūlymas, kongresą pavadinti Romo Kalantos vardu, kad jo gyvybės auka, sujudinusį pasaulį, dar plačiau skleistų tėvynės meilę išėjusiu jaunimo gretose.

Bal. Brazdžionis

Los Angeles lietuvių tautinių šokių grupė. Nuotr. L. Kanto

LOS ANGELES, CALIF.

LIETUVIŲ FONDAS KALIFORNIJOJE

Dešimtmečio pabaigoj Lietuvių Fondo reikalai pajudėjo ir Kalifornijoje. Ilgą laiką vis nesisėkė, nors vėjus komitetai bandė ir šį ir tą. Simtinių buvo susidaręs šio toks būrelis, bet tūkstantininkų be galo maža, ir tai daugumoj iš pensininkų tarpo.

Prieš porą metų LF vėjus Los Angeles komitetui vadovauti atėjo arch. Edmundas Arbas. Ir jam pasisekė LF idėją stipriai išpopuliarinti fondo baliais. Geros sėkmės turėta praėjusiais metais, o šių metų balius kartu su loterija atnešė apie 5000 dol. pajamų.

Nuotaikinga programa ir geros vaišės paprastai lemia balių sėkmumą. Čia E. Arbu pasisekė susilaukti nuostabių gerų talkininkų. Abu kartu programą paruošė režisierė D. Mackialienė, o vaišes suorganizavo I. Tumienės vadovaujamas ponių komitetas. Šiais metais Mackialienės trupė svečius linksmino farsiniu montažu "Trylika naktų pažamoj". Buvo humoro ir labai gražių dainų. Trupę dalyvavo J. Čekanauskienė, Z. Česnaite-Hardwick, B. Dabšienė, O. Deveikienė, A. Dūdienė, E. Dovydaitytė, R. Kungienė, R. Urbanienė ir pati montažo autorė ir režisierė D. Mackialienė.

Tautinių šokių grupės "Audra" vadovė I. Tumienė nešė vaišių organizavimo našta. Jai artimai talkino S. Šakienė, B. Mitkevičienė, A. Raulinaitytė ir kitos ponios.

Balius šeimininko pareigas pavyzdinčiai atliko A. Raulinaitytė.

Lietuvių Fondo vėjus pirmininkas arch. E. Arbas poetui B. Brazdžioniui įteikia medaļį ir adresą, sekretorė R. Kungienė A. Brazdžionienei prisega orchidėją. Nuotr. L. Kanto

Balių atidaryti buvo pakviestas gen. konsulas dr. J. Bielskis, kuris pats Lietuvių Fondui yra paaukojęs 1000 dol. Vaisių ir LF medaliu apdovanotas LF tarybos narys, buv. vėjus pirmininkas, poetas B. Brazdžionis, sulaukęs 65 m. amžiaus. Jautrų pasveikinimo žodį tarė rašytoja Alė Rūta. Raštu gautas sveikinimas iš LF tarybos pirmininko dr. K. Ambrozaičio. Visa salė spontaniškai sugiedojo "Ilgiausių metų".

Žodį tarė ir pats jubilatas. Šiais metais balius buvo pajavintas pelninga loterija. Tą idėją vėjus komitete iškėlė ir pats, talkinamas A. Mitkevičiaus, realizavo Alf. Tumas. Dovanų paskirstymui vadovavo A. Raulinaitytė ir R. Dabšys. Vertingų donanų laimėtojai buvo: dr. G. Valančius, L. Raibys ir P. Butkys. Visos sumos, kurias asmenys išleido pirkdami loterijos bilietus, jų vardu įneštos Lietuvių Fondan. Tuo būdu fondininkų šeima Kalifornijoje labai paug.

Reikia tikėtis, kad Lietuvių Fondo ugdyme netolimoj ateity kaliforniečiai užims jiems priklausančią vietą.

TRUMPAI

Santa Monica, Calif., lituanistinė mokykla birželio 3 išleido aštuntą baigusiujų laidą. Šiemet aštuntą skyrių baigė 5 mokiniai. Mokyklos vedėjui A. Trasiškiui iš vedėjo pareigų pasitraukus, nuo naujų mokslų metų pradžios tas pareigas perims mokykl. D. Narbutienė.

Jaunimo meno kolektyvinė paroda įvyko birželio 3-4 Šv. Ka-

zimirio parapijos salėj. Parodoj dalyvavo: Rasa Arbaitė — paveikslai, Danutė Barauskaitė — foto, Jonas Grigaitis — foto, Giedra Gustaitė — foto, Rasa Matulaitė — batika, Stasys Pinkus — paveikslai ir foto, Te-

... IR MES JŲSŲ LAUKĖM

Lake Ronkonkoma, Long Island, birželio 11 įvyko kokteilų popietė. Ją surengė jaunimo kongreso New Yorko komitetas. Į ją taip pat buvo įjungtas ir Suffolk County American-Lithuanian Piliečių Klubo piknikas. Popietę suorganizavo pats jaunimas. Mes sudėjome visas savo pastangas į šį parengimą ir daug iš jo tikėjome.

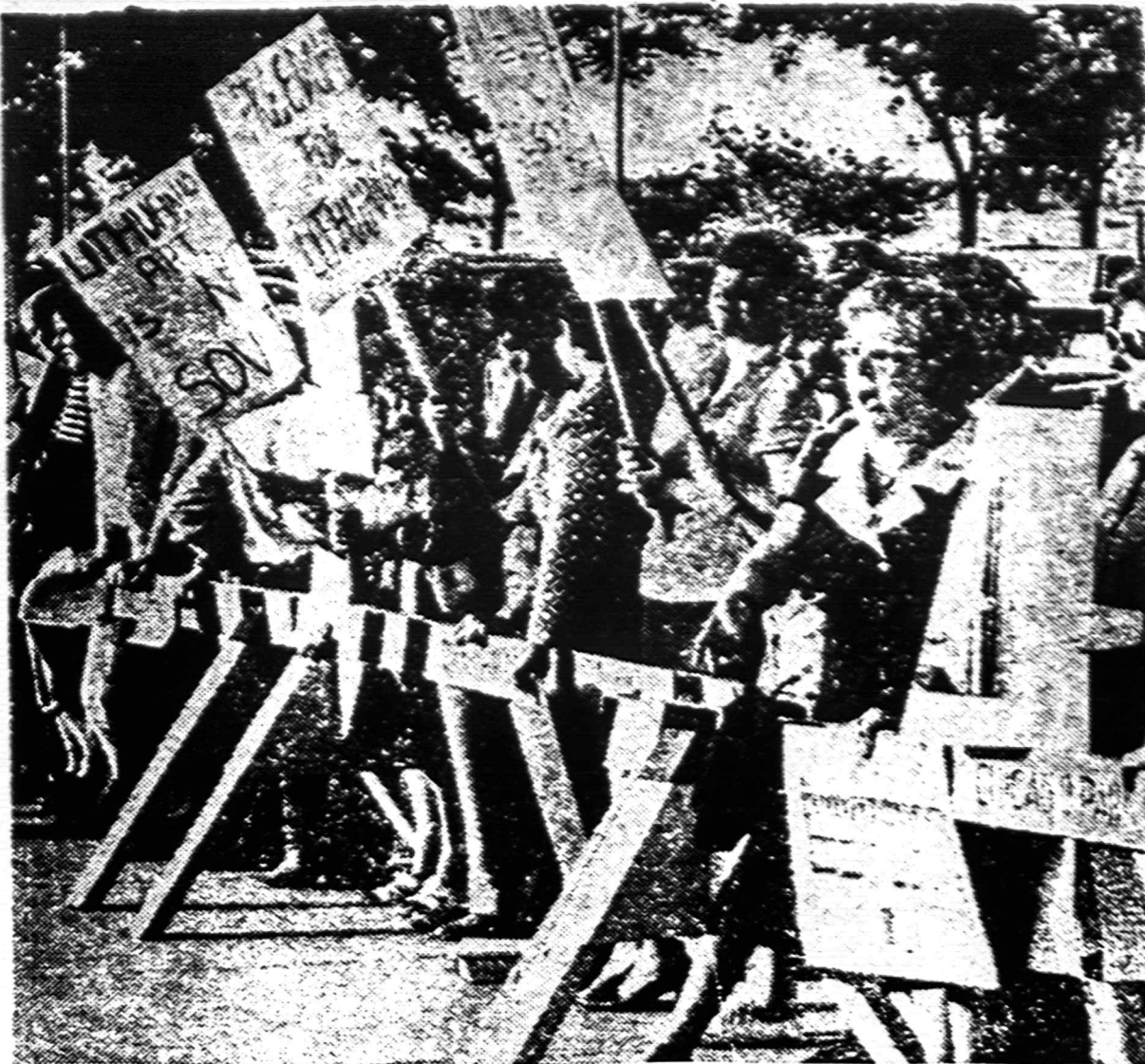
Vieta patogi. Diena išaušo graži. Oras malonus. Štai buvo sustatyti pusiau viduje, pusiau lauke, ant žolės. Juos puošė gėlės, suaukotos Alice's Florist's Shop ir Marytės Šalinskienės. Bufetas buvo perkrautas šaltais ir šiltais valgiais, daugiausia namie pagamintais. Veikė ir baras, su nematytais pigiom kainom.

P. Sandanavičius, komiteto pirmininkas, pasveikino visus atsilankiusius. A. Giedraitis, Piliečių Klubo pirmininkas, tarė trumpą atidarymo žodį. Po to Maxim orkestras pradėjo groti šokiui. Šokiai vyko lauke. Aktoriai Vitalis Žukauskas pripasakojo visokių istorijų apie kongresą, senimą ir jaunimą. Komitetas yra jam labai dėkingas. Jis visiems pakėlė ūpą, visus pralinksmino. Aktoriaus V. Žukauskas savo darbą skyrė kaip auką jaunimo kongresui.

Kaip auksa jaunimo kongresui buvo paskelbtas ir įėjimas į šią popietę. Popietei įsibėgėjus, NY komiteto atstovai apėjo stalus su aukų lapais. Atsilankiusieji aukoją nuosirdžiai, dosniai. Taip pat platinom loterijos bilietus. Laimingieji bilietai galės ištraukti dailininkų Žukauskienės, Vainiūtės, Bagdono, Rūtenio, Kulpavičiaus, Sandanavičiaus, Jurkaus ir Janušo paaukotas kūrinius.

Negalėjom praleisti popietės, nepadėkoję savo vadovui, kuris tiek dirbo ir plūso, statindamas mus ir pats be pertraukos lanktydamas rengimo reikalus. V. Žukauskui pritačius Edmundą Vaičiulį publikai, jis buvo sveikinamas visų NY komiteto narių ir studentiška (ant draugų pečių) išnešamas iš aikštės. Taip pat dėkojam techniškai mum padėjusiem: P. Čeponiui, E. Tutinienei, B. Kidolienei, P. Kidoliui, S. Vaičiulienei ir P. Švitarai.

Vakarop dar girdėjosi paskutiniai muzikos tonai ir lietuviški

Chicagoj demonstruojama prieš sovietinę meno parodą. (Nuotr. iš Chicago Sun-Times)

resė Rudzevičiūtė — foto, Birutė Safrončikaitė — paveikslai ir keramika, Vytautas Sakalauskas — paveikslai, Saulius Stančikas — paveikslai ir skulptūra, Vincas Stokas — foto, Rimantas Zukas — foto.

Jaunimo metų vėjus balius įvyks birželio 24 d. 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėj. Jaunimas atliks programą, paruoštą iš Mykolaičio-Putino kūrybos. Režisuoja Algimantas Zemaitaitis.

A. L. Piliečių klubo gegužinė įvyks liepos 16 Šv. Kazimiero parapijos salėj.

Metinis bazaras Šv. Kazimiero parapijos naudai bus spalio 22 parapijos salėj ir kieme. —K.

Darbininke ir per radiją. Tiek darbo, tiek širdies į tą įvykį įdėta, ir toks mažas skaicius žmonių atsilankė.

Kodėl gi skelbiami konkursai rašiniam, kurie duotų gerų patarimų, kaip prisitraukti jaunimo? Kodėl steigiamos jaunimo sekcijos? Kodėl apie mus tiek kalbama, jei į mus retas iš vyresniųjų reaguoja?

Po šito parengimo mes likom susijaudinę, susimaišę. Bendruomenė kviečia jaunimą prisijungti prie jų darbo, organizacijos laukia naujų veidų, jaunimo kongreso finansų komisija yra New Yorke. O mes susilaukėm tik saujelės asmenų ir pasiaukinimų apie trisdešimties minučių kelionės ilgumą ir privačių užsiminimų svarbumą.

Iki kongreso pradžios New Yorkas turi surinkti 12,600 dol. kvotą. Kvota nustatyta pagal skaičių asmenų, balsavusių praėjusiuose LB rinkimuose. Kur tie tūkstančiai lietuvių, kuriuos mes reprezentuosim? Kur tie tūkstančiai, iš kurių mum skirta gauti lėšų? Daug kalbų. Daug šnekų. Kur tie žmonės, kurie kalba, ir parama, apie kurią šnekama?

rasa navickaitė

KULTŪROS ŽIDINY — aukos statybai Kultūros židiniui, Tėvų pranciškonų vienuolynui, jo koplyčiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukojų:

N. Y. Skautam Remti Tėvų Komitetas 200, anksč. 400. A.L.R.K. Moterų Sąjungos 53 Kuopa, Linden, N. J., 50, anksč. 110.

Linden Moterų šv. Rožančiaus Dr. ja, Linden, N. J., 10. J. Jonušis, Ridge, N. Y., pažad., 100.

N. Paulonis, Sayville, N. Y., 25, pažad. 100. Ch. Pietranis, Jersey City, N. J., 50, pažad. 1000.

V. Petrikas, Forest Hills, N.Y., 50, anksč. 50. S. Rogers, Woodside, N.Y., 50, anksč. 5.

J. Ryba, Islip, N.Y., 5, pažad. 50. G. R. Rajekas, Maspeth, N. Y., 100, anksč. 160.

A. Rysavy, Jackson H-gts, N.Y., 10. H. Saksas, E. Hampton, N. Y., 10, pažad. 50.

J. Stankus, E. Hampton, N.Y., 10. D. Sands, E. Hampton, N.Y., 1. J. Stepsis, Brentwood, N.Y., 10.

P. Šventoraitis, Baldwin, N. Y., 15. E. Šventoraitis, Woodhaven, N.Y., 15.

K. V. Šventoraitis, Brooklyn, N.Y., 75, anksč. 230. M. V. Simonaitis, Richmond Hill, N.Y., 170, anksč. 330, (įrašo Mariją ir Simoną Simonaitčius).

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Siųsti:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

L. Sirutis, Sayville, N.Y., 10. J. Stulgaitis, Ozone Park, N.Y., 5, anksč. 30.

R. Tolle, Huntington, N.Y., 10, pažad. 50. O. Tvarijonienė, Ozone Park, N.Y., 10.

R. Trampas, Ozone Park, N.Y., 50, pažad. 300, anksč. 2. J. Trojanas, M.D., Maspeth, N. Y., 25, anksč. 45.

P. Žilius, E. Hampton, N.Y., 5. E. Zuraskas, Bay Shore, N.Y., 10.

J. Zilinskas, E. Islip, N.Y., pažad. 50. W. Zabarauskas, Holbrook, N. Y., 2.

P. Zuyus, Maspeth, N.Y. 10, anksč. 30, pažad. 100. J. Vance, Huntington, N.Y., 25.

J. Vaizgenis, E. Northport, N. Y., 20, pažad. 50. V. Vasilauskas, N. Babylon, N. Y., 20.

V. Verselis, Kings Park, N.Y., 100. St. Venskus, Howard Beach, N.Y., 5.

V. Vilkauskas, Copiague, N.Y., 1. Vasyliūnai, Somerville, Mass. 100.

R. Vilkas, Brentwood, N.Y. 100. M. Wsora, Bohemia, N.Y., 10.

Uleniune, Brooklyn, N.Y. 2. M. Yurkewitch, Sag Harbor, N.Y., 1.

J. Yuknis, Huntington, N.Y. 5.

IŠ VISUR

— Tautinių šokių šventės užsienio šokėjų pasirodyme ir talentų vakare liepos 1 d. 8 v.v. Marijos aukštesniosios mokyklos salėj Kanadą reprezentuos pirmą kartą Chicagoj pasirodęs studentų kvartetas Rasa iš London, Ont., ir Z. Lapino vadovaujamas tautinių instrumentų ansamblis Gintaras iš Montrelio. Bus įdomu išgirsti kaip skamba populiarioji pasaulinė muzika, perduodama mūsų liaudies instrumentais.

— N. Pradėtosios Marijos vienuolijos vyriausiai vadovė seseriai Margaritai Bareikaitei pavaduotoja paskirta sesuo Felicija Rogalskytė, vyr. sekretore — sesuo Ignė Marijošytė, ekonomė — sesuo Augusta Serikytė, patarėjomis — sesuo Paulė Savickaitė, sesuo Bernadeta Matukaitė ir sesuo Eugenija Lukošytė.

— Pranciškonų spaustuve, Brooklyn, N. Y., liepos 3-22 dėl vasaros atostogų neveiks. Bus spausdinamas tik Darbininkas.

— Omahostautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Laima Antanėlienė ir Gražina Raškevičienė, suprasdama šokių šventės sunkią finansinę padėtį, atsisakė kelionpinigių į Chicagoj vykstančią IV tautinių šokių šventę.

— Vincas Galinis, buvęs Lietuvos seimo narys ir žymus socialdemokratų veikėjas, gegužės 26 mirė Vilniuj.

— LF Bičiulių rinkiminė komisija pakartotinai prašo LF Bičiulių valdybas nedelsiant prisiųsti narių ir kandidatų sąrašus komisijos pirmininkui St. Džiugui, 7240 S. Mozart St., Chicago, Ill. 60629.

Vilties choras, vadovaujamas muz. L. Kaulinio, Philadelphiaj gegužės 21 įdainavo ilgo grojimo plokštelę, kuri netrukus pasirodys rinkoj. Neseniai choras įdainavo mišių ir giesmių plokštelę.

— Baltistikos konferencijoje Toronte gegužės 11-14 dalyvavo 503 registruoti asmenys. Dalis svečių nesiregistravo. Latvių užregistruota 187, estų 145, lietuvių 86, likusieji — kitų tautybių. Buvo atstovaujama 75 universitetams. Torontiečiai sudarė 45 proc. dalyvių, kanadiečiai — 58 proc., amerikiečiai — 39 proc.

— Seligenstadte, V. Vokietijoje, prieš 22 metus pastatytas ažuolinis lietuviškas kryžius bus perkeltas į Vasario 16 gimnaziją ir puoš Romuvos sodybą. Vedant naują autostradą, Seligenstadte kryžius buvo nuverstas ir padėtas į daržinę. Dabar ten lietuvių jau nebėra. Chicagoj susidarė specialus komitetas iš buvusių Seligenstadto stovyklų gyventojų. Komitetas nutarė kryžių atnaujinti ir perkelti į Romuvą.

— Vakarų Kanados Lietuvių Bendruomenė gavo 4,000 dol. iš federalinės vyriausybės lietuvių jaunimo kelionei į kongresą Chicagoj. Numatyta sudaryti 40 asmenų grupę iš Vankuverio, Edmontono, Calgary ir Winnipegio lietuvių jaunimo. Grupė atvyks traukiniu į Torontą, o iš čia su kitais vyks į Chicago. Dalis vakariečių grupės dalyvauja studijų dienose Kent universitete, kita dalis — Romuvos stovykloj. Eksiursiją organizuoja ir lėšomis pasirūpino A. Dudaravičius.

— Faustas Strolia, Chicago, Ill., birželio 11 gavo magistro laipsnį iš muzikos pedagogikos.

— Prel. Mykolas Krupavičius atsiminimui pradėti spausdinti. Juos leidžia Lietuviškos Knygos klubas.

— Edward Pizek, iš Philadelphiajos, nupirko namą, kur Philadelphiaj gyveno Kosciuszko. Namą padovanavo kultūriniam reikalui. Už tai jį apdovanojo ir Lenkijos vyriausybė ir Amerikos Lenkų Kongresas. Senatas namą priskyrė prie tautinių paminklų ir jo restauravimui paskyrė 592,000 dol.

— Sigmund Ugianskis, buvęs Chata Rodzina, lenkų laikraščio, redaktorius Kaune, mirė kovo 18 Varšuvoje.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

AR GALIMA TAIP MĖTYTI VAIKUS?

Klausimas

Esam ankstesnės kartos lietuviai. Turim ūkį. Išauginom tris sūnus ir dvi dukteris. Vieni jie turi savo šeimas. Tik vienas sūnus vedė nelaimingai. Iš pat pradžių mes numatėm, kad jo žmona niekam tikusi, išlaidi, mėgsta išgerti, na, ir nesigaili pasižiūrėti į kitus vyrus. Stengėmės sūnų prikalbinti palaukti, dar nevesti. Bet ji, matyti, buvo nusistačiusi gauti vyrą ir todėl skubėjo ištekti.

Mum iš karto buvo aišku, kad mūsų sūnus užsikorė našta ant savo kaklo, bet mes tylėjom, nes sūnui ji taip moko įtikti, kad jam atrodė, jog geresnės už ją niekur nėra.

Praėjo daug metų. Jie susilaukė keturių vaikų. Bet jos būdas nepasikeitė. Mūsų sūnus — darbštus, geras darbininkas, gerai uždirba. Bet jai vis neužtekavo: vis išleisdavo daugiau, negu jis pamešdavo namo. Su draugėmis ir draugais ji vis dažniau ir dažniau išeidavo. Sūnui

NEPAMIRSKITE, kad birželio 30 baigiasi Lietuvių Enciklopedijos leidyklos knygų išpardavimo terminas. Pasinaudokite ta proga ir pasiūskite šiame laikraštyje spausdinamą skelbimą — atkarpą su savo siūlymu. Geromis sąlygomis įsigysite knygų ir tuo pačiu prisidėsite prie ENCYCLOPEDIA LITUANICA leidimo.

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA!

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJĄ buvo įmanoma šiaip taip verstis vien iš prenumeratos mokesčio: vieno išleisto tomo prenumerata įgalindavo leisti sekantį tomą. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip. Nors ir buvo dėta labai daug pastangų, bet toli gražu nesusidare tik prenumerata, kad būtų užtikrintos bent pačios kukliausios sąlygos jos leidimui. Jau i-ji tomą išleidus, aiškėjo, kad vargu ar įsigyvens LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau ieškodami išeities. Štai, to tikslu — prenumeratų padaugėjimo — siekdami, pereitą kovo mėn. kreipėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami, kad kiekvienas surastų bent vieną naują ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorių. Deja, atsiliepimas buvo neįtikėtinai mažas.

Vis dėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belstis į visu lietuvių duris tiekėdami, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA. Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už aukščiausią pasiūlytą kainą. Skelbiame išpardavimą, kuris tęsis nuo š.m. gegužės 1 iki birželio 30 d. Po birželio 30 d. atsakysime į gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$.....
2. VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai, kaina \$25.00, siūlau \$.....
3. B. Kvikiys, MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai, kaina \$42.00, siūlau \$.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS 1862-64 METAIS, 720 psl., kaina \$10.00, siūlau \$.....
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA 639 psl., kaina \$10.00, siūlau \$.....
6. B. Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS 560 psl., kaina \$7.00, siūlau \$.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriūšio raštų I t., J. Balio — Lietuvių dainos Amerikoje, J. Šešplaukio — Nemarių žemė, L. Dambriūno — Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai, St. Santvaro — Atidari langai ir Aukos taurė, A. Vaičiulio — Gluosnių daina, A. Rukšos versta Enėjė, V. Šlaito — Eilėraščiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis —

kaina \$38.00, siūlau \$.....

VARDAS, PAVARDĖ

ADRESAS

Šią atkarpą prašome išsiųsti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pasiūlymą, kaina, atsiųsti leidyklai: LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 295 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127. Pinigų iš anksto siųsti nereikia.

Viskas ėjo gerai per dvejus metus.

Dabar, prieš keletą savaičių, gavom laiską iš advokato, kuris mum praneša, kad mūsų buvusi marta esanti vėl ištekęs ir norinti atsiimti savo vaikus. Vaikai verki, sūnus verki, ir mes verkiame. Taip mes visi sugyvenom. Būtų baisu, jei vėl būtų skirti.

Sūnaus advokatas sako, kad teismas vaikus gali vėl iš jo atimti.

Mum atrodo, kad taip negali būti. Vaikai — ne sviedinys. Negi galima juos visą laiką taip mėtyti?

Ką mes turim daryti, kad vieną kartą visam laikui šis reikalas būtų baigtas?

Bočiai, Indiana

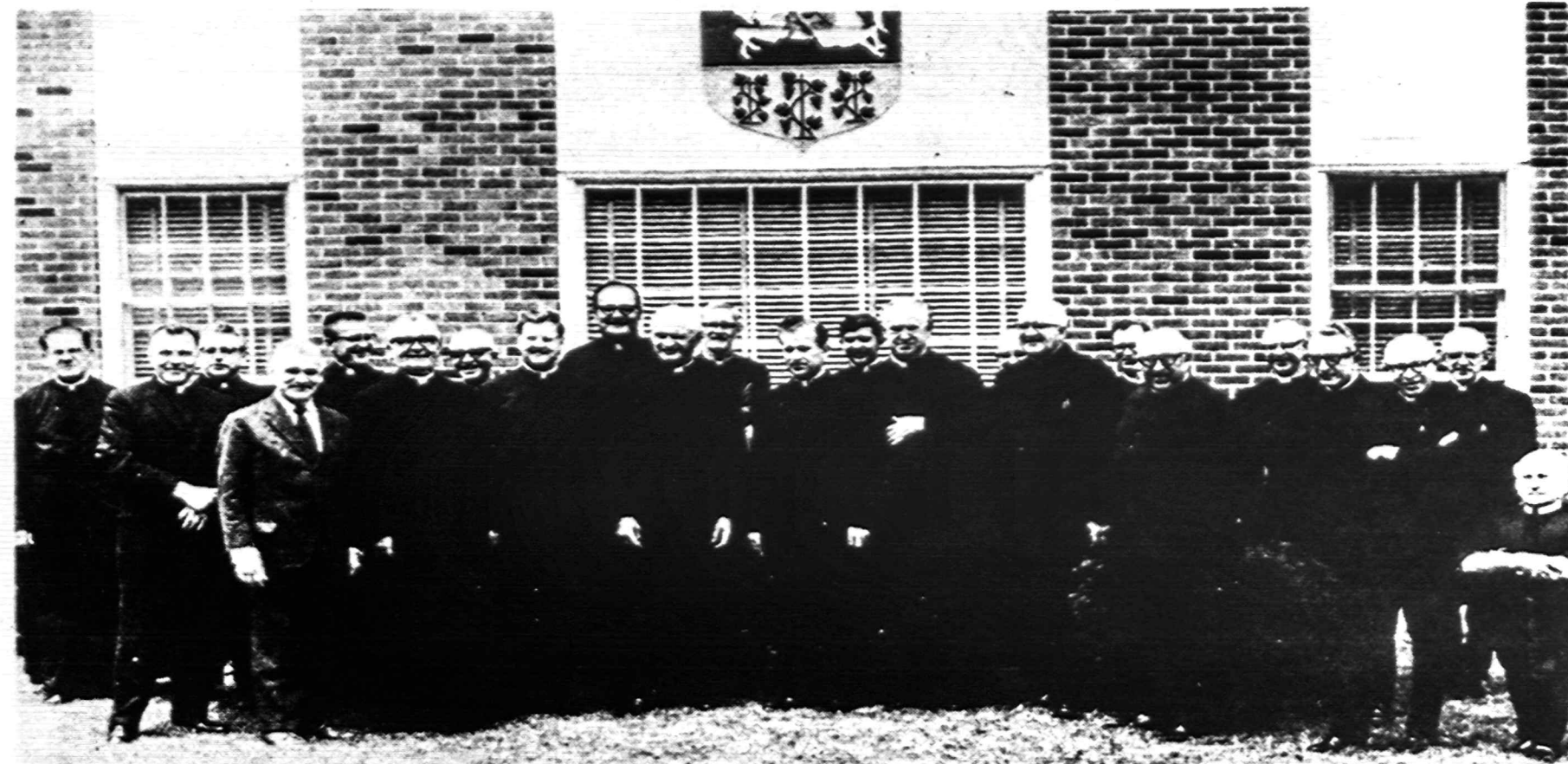
Atsakymas

Sprendimas dažnai nelengvą klausimą, kuriam iš tėvų priteisti vaikų priežiūrą (custody), teismas atsižvelgia į visokias aplinkybes. Viena iš svarbiausių tokių aplinkybių yra vaikų amžius. Jei vaikai yra labai jauni, amžiaus, teismas beveik visuomet yra linkęs juos "priteisti" motinai; tėvui leidžia juos pamatyti ir su jais pabendrauti sutartu laiku (rights of visitation).

Tokiais atvejais teismas vadovaujasi tuo principu, kad dažnai ir bloga žmona gali būti neprasita motina. Labai jaunam vaikui motinos globa yra labai svarbi. Kai vaikai yra jaunučiai ir tėvas nori gauti jų vaikų "globą" (custody), jis privalo įrodyti, kad vaikų motina yra ne tik bloga žmona, bet ir bloga motina (unfit mother). Praktikoje tai yra gana sunkiai įrodomas dalykas. Be to, reikia neužmiršti, kad, sprendžiant motinos "tinkamumą", jos elgesys praeity ne visuomet "įrodo", kad ji nėra tinkama motina tuo laiku, kai šis klausimas yra keliamas.

Tamstų buvusi marta praeity, matyti, blogai elgėsi ne vien tik savo privatiname gyvenime, bet ir vaikų atžvilgiu. Tamsta sako, kad vaikai turėjo pasigaminti valgių ir pasitaisyti drabužius. Aš nežinau, kokio amžiaus yra Tamstų vaikai. Jei jų motina būtų dirbusi fabrike arba įstagoje, toks vaikų valgių pasigaminimas arba drabužių pasitaisymas galėtų jiems išeiti į naudą. Tačiau, jei jų motina jų nežiūrėjo dėl to, kad ji buvo užimta savo pačios "malonumais", toks jos elgesys įrodo, kad ji vargiai buvo tinkama motina.

Kitas reikalas, teismo svarstomas, bus šis: ar ta motina yra tiek pasikeitusi ir "pasitaisiusi", kad jos elgesys praeity turi būti

Marijonų Šv. Kazimiero provincijos kapitulos nariai birželio 12-16 tarėsi Marianapoly. Trečiam mėnui padarė nutarimus ir sudarė statutus vadovybės rinkimų ir kitais klausimais. Vidury marijonų vicegenerolas kun. dr. V. Rimšelis.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių melodijos radijo valandėlės metinis piknikas buvo birželio 18, sekmadienį, gražiam Conrad Ruth Villa parke. Šokiam grojo Edvardo Karčausko orkestras.

Lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkė tragiškųjų birželio įvykių minėjimą surengė birželio 18. Šv. Alfonso bažnyčioje buvo pamaldos 8:30 v. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. A. Dranginis. Pamaldose dalyvavo tautinių šokių grupė su vėliava ir apsirengusi tautiniais drabužiais. Prie iškilnių prisidėjo Amerikos legionierių lietuvių 154 postas. Giedojimo chorą dainavo.

"atleistas", ir ar, sprendžiant iš visko, ji dabar ne tik sugebės, bet ir norės tinkamai prižiūrėti savo vaikus. Teismas, žinoma, taip pat norės žinoti, ar jos ankstesnis vyras yra tinkamas ir ar nori bei yra pasiruošęs priimti savo žmonos vaikus ir su jais tinkamai elgtis.

Jei Tamstų vaikai nebėra visai jauni, teismui turės daug reikšmės jų "nuomonė" ir norai. Bus atsiklausiama, su kuriuo iš tėvų jie norėtų gyventi.

Teismo tikslas yra nutarti, kur vaikam būtų geriausia ir naudingiausia gyventi. Vaikų gerovė (welfare) yra svarbiausias ir pagrindinis teismo sprendimo akstinas.

Tamstos aprašomomis aplinkybėmis, man atrodo, kad Tamstų sūnus greičiausiai "gaus" savo vaikų "custody" (globą).

ANTRASIS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

jau čia pat. Jo užsibrėžtiems tikslams pasiekti dar stinginga pinigų. Žemiau yra surašyta atkarpą, kad tie tautiečiai ir organizuoti telkiniai, kurie iki šiol neturėjo progos prisidėti auka, bet yra jautrūs jaunimui, galėtų ją užpildyti. Kiekvienas doleris yra prasmingas kongreso sėkmei, dėl to kviečiame paskutiniųjų dienų talkon.

Vardas Pavardė Auka

Adresas

Čekius rašyti: Lithuanian World Youth Congress

Šią atkarpą drauge su savu auka malonėkite pasiųsti adresu: Dr. J. Kazickas, 530 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10036

Simonas Gurinskas, pirmos kartos lietuvis, birželio 9 staiga mirė savo namuose Beechfield St. Jis ilgą laiką turėjo restoraną Eutaw gatvėje. Velionis buvo malonus ir draugiško būdo žmogus. Buvo susipratęs lietuvis, dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Gedulingos mišios už jo sielą aukotos birželio 12 Šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidotas Loudon Park kapinėse. Nulindime liko sūnus Juozas ir žmona Agnietė.

Dainos, vyrų choro, gegužinė bus birželio 25, sekmadienį, popiet Gordon ir Eleonoros Matulionių laukuose prie Liberty ežero.

Lietuvių svietinės šėrininkai kviečia visus į jų metinį pikniką liepos 2, sekmadienį, Conrad Ruth Villa parke. Bus įvairių valgių, vėžių siurbos ir visokių gerimų. Šokiam gros Edvardo Karčausko orkestras. Pradžią 1 v. popiet. Piknikas tęsis iki vakaro.

P. Charles Chapelle, Šv. Alfonso parapijos vargonininkas, sveiksta po operacijos ligoninėje. Linkime jam greit pasveikti.

Jaunimas, šokas tautinius šokius, iš Washingtono ir Baltimorės vykęs į Chicago dalyvauti tautinių šokių šventėje ir jaunimo kongrese.

Jonas Obelinis

BAYONNE, N.J.

29-tas metinis parapijos piknikas ir bazaras, ruošiamas Šv. Mykolo parapijos nariai, bus birželio 25, sekmadienį, gražiam parapijos parke, 15 East 23rd St., Bayonne, N.J. Pradžią 2 val. popiet.

Bus įvairių laimėjimų ir užkandžių. Šokiam nuo 5 v.v. gros orkestras. Klebonas kun. Albertas J. Matulis nuoširdžiai kviečia parapičius ir kaimynus dalyvauti.

Laiškas Redakcijai

Gerb. Redaktorium,

Prieš porą dienų skambino mum Lietuvių Bendruomenės centro valdybos vicepirmininkas A. Gečys ir teiravosi, ar Buffalo lietuvių kūrėjų daro sąryšį su paskutiniomis įvykiais Kaune. Jeigu ką nors daro arba jeigu vietinė spauda ką nors rašo, prašė perduoti lietuviškai spaudai.

Kaip žinote, esame labai maži, bet pagal savo išgales šį tą atlikome. Gavę LB centro valdybos aplinkraštį Nr. 14, tuoj pat išsiuntinėjom "Laiškus" vietos spaudai ir žinių agentūrom, prašydami, kad šiam reikalui įteiktų dienraštis "Courier Express", o vakarinis tik pasiteiravo telefonu, ar mes ką nors planuojam daugiau.

Turiu pabrėžti, kad abu dienraščiai ir visos televizijos bei radijo stotys šį reikalą plačiai paminėjo, gavę pranešimus iš savo korespondentų, reziduojančių Maskvoje bei kitose Europos vietose.

Vyskupo kanceliarijos pareigūnai davė vilčių dėl maldos dienų paskelbimo už Kenčiančią Lietuvos Bažnyčią, nors diecezijos savaitraštis "Magnificat" kol kas visai tuo reikalu nepritarė, nežiūrė, kad rašėme ir jam.

Kadangi buffaliečiai vieni kokių nors demonstracijų surengti negalime, birželio 18 prisijungsim prie St. Catharines lietuvių kolonijos planuojamų demonstracijų.

Prisiunčiu iškarpą iš "Courier Express" ir savo raštą Buffalo apylinkės lietuviams.

Reiškiu pagarbą
Romas Masiulionis,
sektoriūris

Bilietai Gaunami:

Vaznelių prekybos namai - Gifts International
2501 W. 71 St., Chicago, Illinois 60629
tel. 471-1424

Margutis
2422 W. Marquette Rd., Chicago, Illinois 60629
tel. 476-2242

II PLJK Būstinėje - Jaunimo Centre
5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636
tel. 737-3300

ir prie įėjimo į rengimus

1972 Jaunimo darbas ir širdis-lietuvių tautos ateitis!

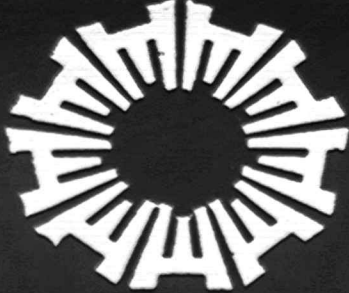
II PASAULIO
LIETUVIŲ
JAUNIMO
KONGRESAS

Liepos 1d., šeštadienis

10:00v. AKADEMINĖ PROGRAMA
Conrad Hilton viešbutis
8:00v. "KONGRESO VAKARAS"
Rinktiniai lietuvių
jaunimo talentai, šokiai
Conrad Hilton viešbutis
Grand Ball Room

Liepos 2d., sekmadienis

2:00v.p. IV TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ
Chicago International Amphitheatre
43 ir Halsted
8:00v. "DU APIE GEDIMINAIČIUS"
V. Krėvės - "SKIRGALA"
J. Grušo - "BARBORA RADVILAITĖ"
Jaunimo Centras

Liepos 3d., pirmadienis

11:30v. AKADEMINĖ PROGRAMA
Conrad Hilton viešbutis
8:00v. VAIDINIMAI:
K. Ostrausko - "KVARTETAS"
K. Sajos - "MAMUTŲ MEDŽIOKLĖ"
Jaunimo Centras

II P.L. JAUNIMO KONGRESAS, ATSTOVAI IR... MES

Bene pats didžiausias šių metų įvykis — II pasaulio lietuvių jaunimo kongresas — jau čia pat. Išrinkti atstovai, telkiamos lėšos, posėdžiai po posėdžius. Žodžiu, darbas vyksta. Dirba jauni, dirba ir seni. Dienomis planuoja, vakarais lėšas telkia, o naktimis posėdžiauja.

Iš šalies žiūrint, gražu ir įspūdinga, bet, pažvelgęs į visa tai iš arčiau, žmogus pradeda abejoti: ar tas darbas yra tikrai bendras ir nuosirdžiai darnus?

Šia proga norima daugiau paliesti vyresniųjų mūsų visuomenės narių paramą mūsų jaunimui. Tos paramos ieškome pas individualius žmones ir per mūsų didžiąsias organizacijas. Deja, labai dažnai jaunimo pastangos atsimuša į kietą sieną. Jų užsimojimai kartais vyresniųjų sutinkami su pajuokos šypsena arba numojant ranką į jų pastangas, tuo klasifikuojant jas kaip... nerimtas.

Tačiau negalime to paties pasakyti apie kiekvieną lietuvišką koloniją. Kai kuriose iš jų senimas ir jaunimas randa bendrus interesus ir bendrą darbą. Jie padeda vieni kitiems. Taip ir jų pastangos būna įgyvendintos.

Bet kaip skaudu matyti, kad tokio bendro darbo ir susiklausymo ypatingai trūksta didžiausioje lietuviškoji kolonijoje rytiniame pakraštyje — New Yorke.

Čia norima pateikti keletą faktų apie pasirodymo darbus ir rūpesčius, artėjant II-jam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui. Ši kolonija yra gana didelė, turi visą eilę lietuviškų organizacijų. Jaunimo organizacijos davė šiai kolonijai net tryliką kongreso atstovų. Apsidžiaugę visa kolonija, kad jie gali parodyti visam pasauliui, kad šiame mieste yra tiek gražaus lietuviško jaunimo, galinčio iš savo tarpo išrinkti tokią didelę atstovų grupę. Atstovai buvo išrinkti balsavimu.

Jiem buvo paaiškinta jų uždavinys, kuris, laikui bėgant pasirodė tikrai nedėkingas. Tas didysis uždavinys buvo lėšų rinkimas kongresui. Jaunimui buvo išdalinti aukų lapai, peticijų lapai, ir... jie buvo palikti Dievo valiai.

Matėme kongreso atstovus, per visokį orą, nežiūrint nuotolių, spaudžiančius durų skambučius prašančius aukų.

Kai kurie šios kolonijos geros valios lietuviai aukėjo, ir dosniai aukėjo. Kiti šiuos rinkėjus ignoravo ar atsikabinėjo, sakdami, kad kelių dienų laikotarpį jie yra paaukoję tokiam ir tokiam skaičiui organizacijų.

Tai ir buvo tas atsimušimas į kietą sieną. Nepripratus organizacinę veiklą jaunuoliai tada buvo priversti kreiptis į savo vyresnius, į jų organizacijų veikėjus. Iš jų tikėjosi paramos ir dvasinės paguodos. Bet... dar vienas nusivylimas. Nei para-

mos, nei paguodos, ko jie taip tikėjosi, nesulaukė.

Laikraščiuose pasisakė apie kitų miestų kongreso paruošiamuosius darbus, kur aukų rinkimą pravedė ar patyrę paskirytų organizacijų veikėjai ar Liet. Bendruomenės apygardos, mūsų atstovai turėjo tikrai dėl ko nusiminti. To paties jie nesulaukė iš savo veiksmų. Jų pastangos aukų rinkime nebuvo tinkamai įvertintos, lauktos pagalbos jie nesulaukė.

Į jų rengiamus pobūvius, kuriais jie tikėjosi sukelti tas sumas, kurių nebuvo įmanoma surinkti, einant per lietuvių namus, atsilankė juokingai mažas skaičius lietuvių, pasiryžusių paremti jaunimą. Matėsi tik atstovų tėvai ir dar vienas kitas. Tie patys, kurie stengiasi viso-

mis išgalėmis pagelbėti savo varkam jų sunkiame darbe. Tie patys, kurie, matydami savo sūnaus ar dukros pustūstį aukų lapą, aukėjo ir tebeaukėja ne tik savo pinigais, bet ir savo laiką, darbą ir širdį.

Paskutiniu bandymu buvo su-ruoštas gražus pobūvis Long Island, gražioj, visiems lengvai pasiekiamoj vietoj. Jaunimas rašė kvietimus, kiek įmanydami reklamavo laikraščiuose ir per radiją, tačiau... šiame pobūvyje ir vėl matėme atstovų tėvus ir dar vieną kitą iš veikėjų.

Kur dingio mūsų visuomenininkai, kur dingio visi, kurie ne kartą šaukėsi jaunimo pagalbos? Kur dingio lietuviškos kolonijos nuosirdus bendravimas? Kur dingio tos kolonijos sąžinė?

S.D.

ISPŪDINGOS PAMALDOS

WASHINGTONE

Jungtinis Baltų Komitetas jau antri metai Washingtono tautinė katedroj (National Shrine) ruošia įspūdingas pamaldas už ištremtuosius bei mirusius Sibire lietuvius, latvius ir estus. Šiemet šios pamaldos įvyko birželio 4.

Prie didžiojo altoriaus mišias aukėjo vyskupas Vincentas Brizgys. Jam asistavo monsinjoras Audrys Bačkis, dabar dirbąs Šv. Sosto delegatūroj Nigerijoj (Afrikoj), kun. K. Pugetičius ir kun. A. Justs (latvis). Patarnavo ir du vietiniai kunigai. Turiningą pamokslą pasakė kun. Antanas Dranginis. Jis priminė Baltijos tautų vargus, ištremtųjų kančias ir apeliavo į pasaulio sąžinę, kad šie reiškiniai būtų sustabdyti.

Tautines vėliavas įnešė ir prie jų budėjo Baltijos tautų jaunimas. Lietuvių jaunimui čia atstovavo Antanas Dambriūnas ir tautiniais drabužiais pasipuošusios studentės — Jofia Vaičiūlaitytė ir Izabelė Laučkaitė. Aukos prie altoriaus nešė Jungtinių Baltų Komiteto atstovai — Ger-

hard Bushman (estas), Gunars Meierovičs (latvis) ir dr. Jonas Genys. Tuo buvo parodytas Baltijos tautų solidarumas. Nors mūsų kaimynai estai ir dauguma latvių yra nekatalikai, jie gausiai dalyvavo pamaldose ir prisidėjo visur, kur buvo kviečiami.

Prie pamaldų iškilmingumo ypatingai prisidėjo lietuvių, latvių ir estų chorai ir solistė. Lietuvių giesmes labai gražiai sugiedojo Baltimorės vyrų choras Daina, vadovaujamas Lilijos Baker-Bakarskienės. Prieš pamaldas ir komunijos metu giedojo lietuvių solistė Elena Mangis. Po dvi giesmes gražiai sugiedojo mišrus estų choras iš Baltimorės ir latvių bažnytinis

Dalyvavo daugiau kaip tūkstantis žmonių

choras iš Washingtono.

Pamaldose dalyvavo daugiau kaip tūkstantis žmonių. Baltam buvo rezervuota 500 vietų prie altoriaus, bet nesutiko. Kitą dalį bažnyčios pripildė amerikiečiai.

Tarp daugelio garbingų svečių dalyvavo Lietuvos diplomatai — Juozas Kajeckas ir dr. Stasys Bačkis su žmonomis, taip pat ir Baltimorės Lietuvių Bendruomenės pirmininkas J. Silgalis su žmona. Kaip ir pernai, šių didingų pamaldų pasiekimą nulėmė Washingtono ir Baltimorės lietuvių gražus bendradarbiavimas. Iš Baltimorės atvyko daug pavienių žmonių ir du autobusai. Baltimorės radijo vedėjas mielai sutiko apie šias pamaldas visus painformuoti, o Vyt. Bačanskis priklaušo padėką už suorganizavimą kelionės autobusu.

Vietoj reguliarių, ramių pamaldų, kokios čia yra laikomos tuo pačiu laiku sekmdieniais, šioj didžiausioj Amerikos katalikų bažnyčioj įvyko iškilminga ir prasminga Baltijos tautų manifestacija už laisvę. Šios šventovės administracija už tai yra verta didelės mūsų padėkos.

Mišiom pasibaigus, vysk. V. Brizgiui ir asistentam tebestovint prie didžiojo altoriaus, per plačią bažnyčią nuskambėjo estų, latvių, lietuvių ir Amerikos himnai.

Mindaugo Jankausko medžio skulptūra — Porelė. Iš jo darbų parodos Kultūros Židinyje. Nuotr. Lino Vytuvio

Baltuose Rūmuose įteikia peticiją su 75,000 parašų prieš Lietuvos okupaciją ir tebesitęsiantį žmonių naikinimą. Prašoma, kad prezidentas Nixonas tuos klausimus iškeltų Maskvos pasitarimuose. Peticiją dr. Kazys Bobelis — Altos pirmininkas (antras iš k.) įteikia ponui Harry S. Dent, Special Counselor to the President, kairėj Altos atstovas Washingtono dr. Jonas Genys, dešinėj — Laszlo C. Pasztor, tautybių direktorius prie respublikonų tautinio komiteto. Peticija buvo įteikta gegužės 17.

MINDAUGO JANKAUSKO MEDŽIO SKULPTŪROS

Gegužės 20 ir 21 Kultūros Židinyje Atlanto rajono skaučių seserija surengė Mindaugo Jankausko skulptūrų parodą. Buvo išstatyta apie 40 skulptūrų, kurių kainos buvo žemos, tai pirmos dienos vakarą jau buvo parduota beveik viskas.

Atidarymas buvo šeštadienio vakarą. Jį pravedė D. Siemaskienė, apie pačią parodą kalbėjo Paulius Jurkus. Vėliau buvo skaučių surengta graži kavutė.

Mindaugas Jankauskas, savo skulptūrų parodą surengęs gegužės 20-21 Kultūros Židinyje Brooklyne.

Nuotr. L. Vytuvio

juodai patį metalą ir skudurą nušluostė. Taip išgavo įspūdį, kad tos skulptūros atliedintos iš kokio aluminijaus.

Šių dviejų rūšių skulptūrų ir buvo parodoj daugiausia išstatyta. Paskutinės atliktos su skystu metalu. Vėl pereinama į plokščią reljefinę skulptūrą. Gi paskutiniame darbe įvedama ir spalva, — aliejiniais dažais nudažomos plokštumos.

Labiausiai jis mėgsta vaizduoti žmogų, einantį grybauti, medžioti, besokantį, begeriantį. Šiame vaizdavime pabrėžiama komiškoji pusė.

Mėgsta ir rūpintojėlius. Jų parodoje buvo bent keli. Jie įvairiai traktuoti, atlikti apibendrintomis formomis, bet gana išraiškūs.

Salia žmogaus judesių mėgsta dar paukščius, kurių formos dažnai išvirsta į abstraktinį formų žaismą.

Tai buvo pirmoji M. Jankausko paroda. Reikia pasidžiaugti jo talentu, formos pajautimu, ritmu ir įsigyta technika. Ateičiai lieka palinkėti — kuo daugiau dirbti, studijuoti, ieškoti naujų būdų išsireikšti. (p.j.)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS

VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655 Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo BIRŽELIO 24 d. iki RUGSĖJO 15 d. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ adresu: JANSONAS — AUDRONĖ, P. O. Box 424, OSTERVILLE, MASS. 02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunynuos paskendusią lietuvišką pajūrį vilą.

Daugumą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Šalia vasarvietės išnuojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News sekmd. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalau kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N. Y. 12824

Tel. (518) NH 4-5071

KNYGOS ANGLŲ KALBA

Encyclopedia Lituanica, vol. I. \$18.00.
Encyclopedia Lituanica, vol. II. \$18.00.
History of Lithuania, by Dr. J. B. Končius. \$2.00.
Vytautas the Great-Grand Duke of Lithuania, by Dr. J. B. Končius. \$1.00.

A Priest in Stutthof, by Stasys Yla. \$8.00.
Map of Lithuania. \$3.00.
Curriculum vitae, by A. Kairys. \$ 3.00.
We Will Conquer the World, by L. Dovydenas. \$5.00.
Lithuania under the Soviets, by V. S. Vardys. \$10.00.
Awakening Lithuania, by Dr. J. J. Stukas, \$2.00 (kietais v. \$3.00).
Introduction to Modern Lithuanian, lietuvių kalbos gramatika anglų kalba, by L. Dambriūnas, A. Klimas, W. Schmalstieg. \$8.00.

The Slavs, by Marija Gimbutas. \$10.00.
Simas, by Jurgis Gliuda. \$5.00.
Sin at Easter, by Vaižgantas. \$6.00.
Timeless Lithuania, by Owen J. C. Norem, BD, LLD. \$4.00.
Cultural Wellsprings of Folktales, by Rev. V. Bagdanavičius. \$6.00.
The War Against God in Lithuania, by Dr. J. Savasis. \$1.25.
Guerrilla Warfare on the Amber Coast, by K. V. Tauras. \$3.00.
The Refugee, by K. C. Cirtautas. \$3.50.
Crosses, by V. Ramonas, romanas. Kietais viršeliais. \$4.00.
Selected Lithuanian Short Stories. Lietuvių rašytojų kūriniai. \$5.00.
Lithuanian Quartet. Barono, Katiliškio, Landsbergio ir Šeinius kūriniai. \$5.00.

Lithuanian Folk Tales. \$4.50.
The Herdsman and the Linden Tree. V. Krėvės apsakymas. \$4.00.
House Upon the Sand, by J. Gliuda. Romanas. \$4.00.
The Ordeal of Assad Pasha, by I. Šeinius. Satyra. \$2.00.
Memoirs of a Lithuanian Bridge. V. Kudirkos kūriniai. \$2.00.
The Maker of Gods, by St. Zobarskas. 10 novelių. \$3.00.
The Temptation, by V. Krėvė. \$3.00.
Bobby Wishmore, by S. Zobarskas. Vaikams istorija. \$2.00.
The Living Testament of Faith and Courage. Sibiro maldaknygės lietuvių-anglų kalbomis, didelio formato leidinys. Kietais viršeliais. \$3.50.

Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis. \$3.00.
Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$1.25.
Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers. \$5.00.
Lithuania, by V. Augustinas. Albumas iš Lietuvos vaizdų. \$6.00.
Thaddeus Kosciuszko the Champion of Freedom, by A. D. Yuknis. 50 c.
English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 30,000 žodžių). \$6.00.
Lithuanian-English, by B. Piesarskas, B. Svesevičius (ca. 27,000 ž.). \$5.00.

Lithuanian-English, V. Peteraitis, 602 psl. Kietais viršeliais. \$7.00.
Footbridges and Abysses, a novel by A. Baronas. \$5.00.
Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, a novel by Ig. Šeinius. \$5.00.
Noon at a Country Inn, by A. Vaičiulaitis. \$4.00.
Nimblefoot the Ant and Her Adventures, by V. Tamulaitis. \$4.00.
The Deluge, a Love Story of Ancient Times, by M. Vaitkus. \$4.00.
The Mountain Doves and other African Folktales, N.M. Zobarskas. \$3.50.

Amens in Amber, Leonardo Andriekaus poezija anglų kalba. \$3.00.
Eleven Lithuanian Artists in Australia. Kieti virš. Albumo formata. \$6.00.
The Way of the Nation, by J. Juodis (paveikslų albumas). \$7.00.
The Battle of Grunwald, a Historical Novel. \$3.00.
Lithuania, Land of Heroes, by L. Valiukas. \$4.75.
The Seasons, by Donelaitis. \$3.00 (kietais \$4.00).
Sonata of Icarus, by Jurgis Gliuda. \$5.00.
Essays in Greek Politics, by R. Sealey. \$6.00.
Tundra Tales, Nola M. Zobarskas, ed. \$5.00.
The Winoing Winds, by Bailey. \$4.00.
The Lithuanian National Revolt of 1941, by Dr. A. M. Budreckis. \$4.00.

The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra, by H. Tautvaiša. \$1.75.
The Green Oak, by Algirdas Landsbergis, Selected Lithuanian Poetry. \$5.00.
The Green Linden, by A. Landsbergis, Selected Lithuanian Folk-songs. \$6.00.

Marian Shrines of Americas, by Titas Narbutas, illustrated. \$3.50.
Lithuania 700 Years, red. A. Geručio. \$12.00.
The Lithuanian Woman, red. B. Novickienės. \$3.00.
Spheric and Linear Laws of Geometry, by A. Stelingis. \$2.00.

Šios ir kitos knygos bei muzikos plokštelės gaunamos:
DARBININKO ADMINISTRACIJA

CAPE COD

Vasarvietė "JŪRA"

atidaroma nuo 3. m. liepos mėn. 1 d. Vasarvietė yra visai prie šiltosios srovės paplūdimio "Craigville Beach" — 5 min. pėsčiom. Patogūs kambariai, geras lietuviškas maistas ir rami aplinka.

Su užsakymais kreiptis:

O. Šlepavičius
Marie Ave., Centerville, Mass. 02632
Tel. (617) 775-4146

NEW YORK — Lietuvos atšalinimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. bangomis. Direktoriaus dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092; tel. 201-232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dirs. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07078.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kerys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel: 612-2923 SERVICE

Wanted Foster Parents. If you are between the ages of 25 and 59, English speaking, in good health, financially self-maintaining, willing to accept children of any background and have adequate rooms, you are desperately needed now. Contact: McMahon Memorial Shelter, 128 East 112 St., New York, N. Y. 10029 369-5665

A-1 AIR CONDITIONING & RADIATOR CO.
Automobile Air Conditioning
All Makes Repaired
GM, Chrysler, Ford
And All After Factory Units
No Job too Small Free Estimates Same Day Service, Factory Trained Mechanics
Call Stan for Appt.
295-3252
2801 Webster Ave.
Near Fordham Rd.

TWIN CITY
Painting Contractor
Quality Work
Inside & Outside
Free Estimates
Call 9 am to 9 pm
Call 495-1067

CUSTOM WALL MIRRORS
Buy Direct from factory, 1/4 in. P.P.G.
Wholesale to Individuals. We also have
Storm Windows & Storm Doors and
Tub Enclosures. Free Installation Call
256-0605 A.M. to 6 P.M. Mon. to Sat.

EDWARD WILLIAMS WELDING
Repair Cellar Doors
Pick up & Delivery
531 East 6th Street
New York City, New York
Call 533-5801

HOME OWNERS
REAL ESTATE COMPANYS
We Clean Cellars, Backyards, Haul
Rubbish, White Wash, Paint
Mr. Coles 356 Atlantic Ave. Bklyn.
CALL 625-0274

ELI KENNEDY AUTO BODY
Collision Experts
We Take Pride in our Work
8201 Kennedy Blvd. North Bergen, N.J.
Call 201 869-3937

HANNONS FURNITURE
Modern & Period
Open 6 Days a Week, Late nite Thurs.
& Fri. till 9 pm
71 Roosevelt Ave.
Carteret, N. J.
Call 201 541-4680

SCHLOSSER PAINTING CO.
2228 Penbrook Ave. Bronx, New York
Painting & Decorating
Interior & exterior
All Work Guaranteed
Call 231-2340

Carpentry. All Types, Basement, Windows, Ceilings, Fire Jobs. Experienced. Dependable Work. Free Estimates. Reasonable Rates. Call 453-5393.

MARINA PAINTING
Specialists interior & exterior
Commercial-industrial & homes
24 Hour Service, Free Estimates
Guaranteed Work
Call 516 928-1707
Ask for Mr. Art Kery

SERVICE

ROCHESTER FLOOR WAXING
449 Linden Blvd. Bklyn
All Work Guaranteed
Floor Scrapping, Painting &
Waxing, for Homes
Call SL 6-6204

DR. LUIS FERNANDEZ
Medical Internist
M Allergy
320 30th Street (near N.Y. Ave.)
Union City, N. J.
Call 201 866-3339

MIDLAND SALVAGE CORP.
45 Fullerton Ave. Yonkers.
914 YO 8-3800
Parts Specializing in the Hard to get
Middle Model Automotive Motors
Transm. Rear Ends, Body pts., etc.

LLOYD JOHNSON
Truck with 3 Men. will do General
Hauling & Removing
4422 Snyder Ave.
Welfare Accepted
Call 693-5219

Mario's Auto Inspection service, headlights adjustment, wheel alignment, motor tune-up and brake service. All minor adjustments done while you wait. Shell Bay Ave., Mayville, N.J. Cape May Court House, opp. State Inspection Station. Open Mon. thru Fri. 8 AM to 5 PM. Owned & operated by Mario De Santis "If you really want your car to go see Mario". 609-465-5607

BURGLAR ALARM
\$139 Installed
1 Door, 3 Windows
DETAIL ALARM
309 Fifth Avenue, N.Y.C.
Call FI 8-7453

DISPLAY

Most Beautiful and Complete
PICNIC GROUNDS
Camping, Too!
1 1/2 hrs. fr. NYC. Thruway Exit 18
• Brochure
• Hidden Valley Lake
P.O. BOX 190, Kingston, N.Y. 12401
(914) 338-4616

2112 STARLING AVENUE
Near Parkchester Housing Develop-
ment, Modern Elevator Building
2, 3, 4 Room Apartments
See Supt. or Call MU 7-0870

HELP W. MALE

KNITTERS — EXPERIENCED
Assist. Knitter Mechanics
on TA and TAI Machines
Year Round Jobs.
Good Pay. Benefits
Call (212) 287-3500

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhams, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY
COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

DISPLAY

NEW MANASQUAN DINER
Open 24 Hours 7 Days a Week
Good Food at Sensible Prices
164 Main St. Manasquan, N. J.
Call 201 223-9672
Ask for Mr. Steve Mauranas

TOMMY-JOE'S PIZZERIA
Open 6 Days a Week, 9 AM-11 PM
48 Dodd St., Bloomfield, N. J. Call
201 748-9716 We Deliver

NITO'S
MEXICAN FOOD
Luncheon, Dinner, Supper
Bar and Cocktail Lounge
Guitar Music, Banquet Facilities
Authentic S. of the Border
Atmosphere
85 Washington Place (off 6th Av.)
Open 7 days Res.: 777-5207

PAINTED PONY RANCH
LAKE LUZERNE, N. Y. 12846
The East Most Western Ranch
Fun for all Seasons A Family
Place, Ideal for Children
Write for Brochure or Call
518-696-2421

CAMP NAVAJO IN VERMONT

For Boys and Girls ages 8-16
Located in Beautiful Green Mountains
A Truly Western Riding Camp, 6 Day
Pack Horse Trips, Majoring in Basketball,
Clinic, tennis, two pools, crafts, archery,
etc.

Rates \$500 Season,

\$260 month, \$75 weekly
(8 weeks) (4 weeks)

Write for 24 page color brochure
Camp Navajo, Moretown, Vt. 05660
(802) 496-3656

Marina
The Island's most
complete port
of call.
Everything for the modern
mariner. Along with a beau-
tiful restaurant/night club.
(516) 477-0430
115 Front St., Greenport, L.I. 11944

REAL ESTATE

Allerton Ave. Vic. 1 fam. house. 2 Bed-
rooms, semi-att. Brk. with Lge. den. 1 car
gar. 3. a.c. Pool in yard. Centrally loc.
Call OL 5-6526.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Spaskio-Fisherio matčas prasidės liepos 2 Islandijoje, turistų sezono metu. Mažoji Islandija daro viską, kad patrauktų daugiau turistų į savo kraštą, nes sezonas labai trumpas dėl krašto klimato. Specialūs lėktuvai kasdien lakios iš Londono, Glasgow, Paryžiaus, Stockholm, taip pat iš Vokietijos, Danijos, Olandijos ir kt.

Matčas 24 partijų. Spaskiui užtektų 12 taškų, kad pasilikty čempionu, o Fischeriui reiktų 12½, kad taptų naujuoju pasaulio čempionu.

Rygoje vyksta moterų pasaulio čempionės vardui matčas tarp Gaprindašvili ir maskvietės A. Kušnir. Pirmąja čempionė Gaprindašvili 6½-4½.

Vilnietė Marija Kartanaitė sėkmingai apgynė Sovietų kaimo sporto draugijų čempionės titulą, antrą kartą laimėdama tas pirmenybes, Cimbliansko mieste. Rungėsi dvylika pažėgiausių Sovietų šachmatininkių. Kova buvo nelengva, nes visos varžovės stengėsi žūt bū nuvainikuoti čempionę. M. Kartanaitė pasiekė 6 pergalės, 4 sužaidė lygiomis ir 1 pralaimėjo

(antrame rate Estijos atstovė Fominai). Tad surinkusi 8 taškus iš 11 galimų M. Kartanaitė antrą kartą tapo Sovietų kaimo sporto draugijų čempione. Pustaskiu atsilikusios Fominai (Estija) ir Salkina (RTFSR) pasidalijo II-III vietas.

Kaunietis A. Butnorius laimėjo Lietuvos taurės varžbas baigminėje poroje įveikęs I. Vistanekį 1½-½. Trečiu baigė panevėžietis A. Cesnauskas, ketvirtu-kaunietis K. Kaunas.

Ignas Žalys, buv. Montrealio ir Quebeco čempionas rengiasi dalyvauti šių metų U.S. Open pirmenybėse, rugpjūčio 13-25, Atlantic City, N. Jersey.

Teeside turnyras Anglijoje buvo vienas didžiausių šachmatų įvykių Anglijoje per pastaruosius laikus. Laimėjo Danijos didmeistris B. Larsen, surinkęs 11 ts. Jis iš 15 partijų laimėjo 8, pralaimėjo tik prieš Parmą ir lygiomis sužaidė 6. Taip rodo, kad garsusis danas jau atsisgauna po patirto praeitais metais 6-0 pralošimo prieš Fischerį. Po Larseno sekė jugoslavas Ljubojevič 10, vengras Portisch 9 su puse, jugoslavas Gligorič ir bulgaras Tingov po 9 ts., švedas Anderson su jugoslavų Parmą po 8 su puse ts. Anglas Keene baigė devintu su 7 ts.

Jugoslavijos rinktinė sudorėjo šveicarų labai kukliai 11-9. Pirmame rate Jugoslavija laimėjo 6 su puse — 3 su puse, bet antrame rate šveicarai atkuto ir laimėjo 5 su puse — 4 su puse. Šveicaras Hug pirmoj lentoj sužaidė 1-1.

Mar del Plata turnyrą Argentinoj laimėjo argentiniečiai Rubinetti 8 ts., Pilnik ir Najdorf po 7 ts.

Pasaulio čempionė Gaprindašvili Rygoj rungtis prieš maskvietę A. Kušnir. Po devinto rato Gaprindašvili vedė 6-3.

Bostono Sunday Globe, birželio 4, pateikia Bostono MET lygos Z. Bigindividual winners sarašėlį, pradedant Rosenbachu iš MIT (15 ts) ir baigiant Aleksu Klinou, Lithuanian—10 su puse ts. Vidury teletės įvardintas Jurgis Zoza, Lithuanian—11 su puse ts.

Turnyrų rezultatuose randame Algį Leonavičių, laimėjusį Massachusetts Class B pirmenybes (74 dalyviai), pasekme 5-0 ir Kazį Merkį, laimėjusį Boylston Open turnyre 1 vietą B kl. drauge su W. Fontaine.

Las Palmastumyre pirmąja Sovietų Bronšteinas 4-1, o pustaskiu mažiau turėjo danas Larsen, vengras Portisch ir maskvietis Smyslov.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Lengvos muzikos ir šokių plokštelės: Tėviškos vėjas, stereo 6 dol., Ar tu meni, stereo, 6 dol., Svajonių muzika, stereo 5.50 dol., Jūreivių keliai, stereo 5 dol., Gimtinės dangus, Kur gimta padangė, Tykus buvo vakarėlis, Lietuva brangi, — mono po 5 dol. kiekviena. Persiuntimui pridėdama 50 c. Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JV vėliavėlės su pastatymo kaladėle—1.50 dol. Didesnį skaičių užsisakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidom pridėdama 50 c. Kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Orangutangai mėgsta dainuoti. Jų dainavimas primena garsus, kuriuos sukelia automobilio motoras, perjungiant greičius.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe. "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Lij. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J. 2557 W. 69th St.; 5000 W. 16th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

LITO KELIONIŲ BIURAS

LIETUVOS KLONIAI IR KALNELIAI
SVEIKINS JUS, NUVYKUS
I LIETUVĄ PER
LITO KELIONIŲ BIURĄ

I
Liepos 15 — rugpjūčio 1
\$890.00. Lankoma Vilnius,
Kaunas, Trakai, Amsterdamas
ir Kopenhaga.

II
Rugsėjo 9 — rugsėjo 29
\$910.00. Lankoma Vilnius,
Trakai, Kaunas, Druskininkai
ir Roma.

Liepos mėn. ekskursijoj dar yra kellos
laisvos vietos. Skubiai registruokitės.

Kreipkitės į

Litas Travel Service
87-18 Lefferts Blvd.
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. (212) 846-1650

NEW YORKO LIETUVIŲ DĖMESYS KULTŪRAI

PAGERBTAS PROF. J. ŽIL- LEVIČIUS, APTARTA OPERA "JURATĖ IR KASTYTIS"

Gražia gegužės 21 popietę įvyko LB Queenso apylinkės metinis susirinkimas, į kurį atsilankė gana gražūs būrys žmonių. Susirinkimas įvyko pirm. A. Ošlapo namuose, Cowles Ct. Queense.

Perrenkama valdyba

Susirinkimui vadovavo pirm. A. Ošlapas, sekretoriavo A. Mišaišvičius. Pradžioje buvo pagerbti šios apylinkės mirusieji praeitais metais.

Praeitų metų veiklą apžvelgė pirm. A. Ošlapas. Revizijos komisijos pranešimą perskaitė išdėstininkė E. Legeckienė. Toliau

buvo valdybos ir rev. komisijos rinkimai.

Pagal LB centro valdybos nurodymus dabar valdyba renkama dviem etapais. Valdyba ir revizijos komisija, visų prašoma, sutiko pasilikti ir kitai kadencijai.

Valdybą sudaro: E. Legeckienė, R. Mainelytė, A. Mišaišvičius, A. Ošlapas, J. Zabelskis. Revizijos komisiją: V. Čecėtienė, M. Jasėnienė, J. Šlepetytė. Klausimų ar sumanymų nebuvo.

Pagerbtas prof. J. Žilevičius

Toliau buvo kultūrinė dalis. Jau seniai buvo numatyta pagerbti prof. komp. Juozą Žilevičių jo 80 metų sukakties proga. Buvo laukta metinio susirinkimo. Jo plačiai veiklai liuanistinės muzikos srityje nušviesti

buvo pakviestas muzikas Algirdas Kačanauskas.

Jis pilnai, įdomiai ir turiningai nušvietė prof. Žilevičiaus veiklą, pradedant jo įsteigtu lietuvių muzikologijos archyvu 1920 metais Kaune, jo veikla Amerikoje. Buvo paliesta ir jo kūryba.

Visi susirinkusieji su dideliu dėmesiu klausėsi ir buvo dėkingi Alg. Kačanauskui.

Toliau šios apylinkės kultūros vadovė Rožė Mainelytė papasakojo, kaip buvo susisiekiama su prof. J. Žilevičiumi. Apylinkės valdyba suorganizavo adresą, kurį meniškai apipavidalino architektas Jurgis Okunis. Adresą pasirašė valdyba. Vykdamas į Jūrą ir Kastytį operą Chicagoje, R. Mainelytė adresą nuvežė ir įteikė prof. J. Žilevičiui.

ELIZABETH, N. J.

Monica Alexandria Devanas

Baigė kolegiją

St. Elizabeth kolegijoje gegužės 24 buvo graduantų 70-tos metinės išleistuvės, kuriose dalyvavo ir pats vyskupas Lawrence B. Casey.

Graduantų tarpe buvo ir Miss Monica Alexandria Devanas, iš 55 Cherry Street, Elizabeth. Šeima priklauso Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijai Elizabeth. Monika su atžymėjimu gavo bakalaurą laipsnį iš mokslų srities.

Jos tėvai ir senelė Monika Pavalkienė gegužės 27 surengė priėmimą savo namuose. Svečių tarpe buvo kun. Petras Totoraitis, kun. Juozas Barkus, OSB, kun. Juozas Pragulbickas ir šių eilučių autorius. Taip pat buvo susirinkę giminės ir draugai.

Miss Devanas kitą semestrą vėl grįžta į St. Elizabeth kolegiją kaip mokytoja ir laboratorijos asistentė.

F.V.

Ieškoma namų prižiūrėtoja senesnio amžiaus lietuvei našlei. 200 dol. mėnesiui, taip pat duodamas kambarys ir maistas. Teirautis Mrs. Theresa James, 121 Elm Ave., Maple Shade, N.J., 08052.

Vyresnio amžiaus moteriai reikalingas butas iš 2 kambarių ir virtuvės Woodhavene ar Richmond Hill rajone. Darbo dienomis skambinti po 4 val. pp. tel. VI 7-6475.

Pagyvenusi moteris (lietuvi) ieško 2-3 kambarių buto Brooklyn ar Queens rajonuose. Skambinti: Mrs. J. Bilenas, Telefonas 212 277-3449.

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiame kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su tekančiais vandenimis kainuoja tarp 45 dol. ir 60 dol. savaitei dviem asmenims. Šeimyniška nuotaika, švarus ir rūpestingas patarnavimas. Atidari nuo gegužės pabaigos iki rugsėjo pabaigos.

Galite apsidrausti nuo lietingo oro

Eugenija ir Jonas Jasinskai
Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave.,
Ocean City, N. J. 08226

Telefonai: 399-9871, privatus 399-1221
Area Code 609

J. Žilevičius dabar buvo atsakęs padėkos laišku. Laiškas atėjo prieš pat susirinkimą. Jis ir buvo perskaitytas.

Apie Jūrą ir Kastytį

Rožė Mainelytė papasakojo savo įspūdžius apie Jūrą ir Kastytį operą. Opera buvo pradėta rašyti Lietuvoje 1932, o užbaigta Brooklyne. Toliau ji apibūdino visą pastatymą: A. Valeškos dekoracijas bei kostiumų eskizus, M. Kripkauskienės kostiumus, Zitos Visockienės režisūrą, Aldonos Valeškaitės baletą ir — solistus. Ji labai apgailestavo, kad opera buvo sutrumpinta, belikę vos 90 minučių, gi Banaičio parašyta opera yra 3 val. 45 minutės. Pats kompozitorius dėl ligos negalėjo orkestruoti, dabar orkestravo amerikietis James T. Kilcran. Tą darbą jis atliko nuostabiai gerai.

Bendras operos įspūdis — geras. R. Mainelytė siūlė operą atvežti ir į New Yorką ir į kitas vietas. Opera turi nedidelį krūvį: keturi solistai, choras ir apie 10 baletų šokėjų. Dekoracijos nekomplikotos. Vietoj orkestro užtektų dviejų pianinų ir vargonų.

To darbo turėtų imtis Alta ir, pavyzdžiui, Vasario 16 proga pastatyti ją čia, galėtų atsikviesiti ir LB apygarda. O jei jie negalėtų, tai ar to nepadarėtų Romas Kezys ir jo Laisvės Žiburio radijas.

Susirinkusieji buvo labai dėkingi Rožei Mainelytei už gražų ir vispusišką operos aptarimą.

Po kultūrinės valandėlės toliau buvo kavutė. Buvo gražiai papuostas stalas šeiminiškių: E. Legeckienės, G. Ranitienės ir V. Sutkienės. Valdyba jom nuoširdiai dėkoja.

Visi dar ilgai kalbėjosi apie šio susirinkimo kultūringą ir įdomią programą.

Dalyvis

Silvija Mārūnienė

Silvijai Lenkaitytei-Marūnienėi, pernai ištėkėjusiai už Vytauto J. Marūno iš Waterbury, Conn., gegužės 27 Southern Connecticut State College suteikė magistro laipsnį iš pedagogikos mokslų.

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Domas Valenti gavo subdiakono šventimus, kuriuos suteikė vysk. A. Deksnys Romoj. Apie Kalėdas bus įšventintas į kunigus. Jis yra prisirašęs prie Kauno arkivyskupijos. Baigęs Apreiškimo mokyklą, gerai išmoko lietuviškai skaityti ir rašyti. Gyvena Šv. Kazimiero kolegijoje, kur net lietuviams klierikams paaiškina lietuvių kalbos rašybą. Taip jis pasidarė italų kilmės lietuviu, pasiryžęs Lietuvai dirbti visą savo gyvenimą.

Šv. Petro lietuvių parapijos mokyklos mokslo metų užbaigimas įvyko birželio 10 d. Mišias aukojo kleb. kun. A. Baltrušas. Jis ir įteikė diplomus ir pažymėjimus. Juozo Casper dešimtmečio stipendija įteikta Catherine Hurley. Dariaus posto medaliai įteikti Raymond Vencui ir Hillary Heath. Nan Balacanis ir Christine Hurley buvo apdovanoti P.T.A. stipendijomis. Matematikoj geriausiai pasižymėjo Nan Balacanis. Graduantams linkime sėkmingai toliau mokytis.

Lituanistinę mokyklą šiemet baigė: Jorūnė Girmiutė, Leonas Navickas, Nijolė Ivaskaitė, Daila Kleinaitė ir Algis Durickas. Mokyklos užbaigtuvės buvo birželio 3 Liet. Piliečių draugijos salėje. Baigusieji mokyklą mokiniai buvo apdovanoti knygomis, kurias parūpino Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba. Ta knyga buvo naujoji poezijos antologija.

Vincą Kazakaitį, Liet. Piliečių klubo reikalų vedėją, į klubą įsiveržę chuliganai primušė ir sužeidė.

Petras ir Ada Ausiejai likvidavo savo maisto produktų krautuvę. So. Bostone, City Point. Jie gyveno Avon šalia Brocktono. Dabar rengiasi padaryti didesnę kelionę po Ameriką.

Bostono dramos Sambūris Žvaigždė, kuris statys J. Grušo "Barborą Radvilaitę" jaunimo kongrese Chicagoje. Šio veikalo generalinė repeticija Bostone bus birželio 28 d., 8 v.v. Liet. Piliečių draugijos trečio aukšto salėje. Tai bus vienintelis pasirodymas Bostone. Visi kviečiami atsilankyti. Nuotraukoj: iš k. L. Antanavičiūtė, A. Lapsys, B. Vaičiūrgytė, N. Lingertaitis, A. Antanavičius, P. Manomaitis. Trūksta A. Makaičio. Nuotr. A. Dabrilaitės

Dviejų savaitių
rudens — žiemos

EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

Kaina nuo \$619.00

Išvyksta iš Bostono/New Yorko
RUGSĖJO 14 d.

GRUODŽIO 21 d. 1972

Grupėse dalyvių skaičius ribotas — nesivėlinkite!

Smulkesnių žinių ir
registracijos reikalų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas (617) 268-8764

Darbo valandos kasdien nuo 9 val. iki 5 val.
Šeštadieniais uždaryta: birželio, liepos
ir rugpjūčio mėn.

Savininkė — Aldona Adomoniene

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas — Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5%
• Special Notice a/c — 5%
• 1 year Term Deposit — 5%
• 2 year Term Deposit — 6%
All Accounts Compounded Daily

Brangiai dukrelei GRAŽINAI tragiškai mirus,
dr. Henrikui Brazaičiui,
poniai ir artimiesiems reiškiu nuoširdžių užuojautą.

Ona KANAUKIENĖ

A. A. Mykolui Jakušovui

mirus, jo žmonai Emai Jakušovienei, dukrai Irenai ir Klemui Jurgėlam, sūnui Viliui ir Laimai Jakušovams reiškiame gilią užuojautą.

Kazys ADOMAVIČIUS
Algis GLODAS

A. A. Mykolui Jakušovui

mirus, jo žmonai Emai Jakušovienei, dukrai Irenai ir Klemui Jurgėlam, sūnui Viliui ir Laimai Jakušovams reiškiame gilią užuojautą.

Irena ir Edmundas MARKEVIČIAI
Elena ir Alfonsas KAUSEVIČIAI

Visi | Pranciškonų

LIETUVIŲ DIENĄ — PIKNIKĄ

Vienuoyno Sidabrinį Jubiliejų

Kennebunkport, Maine liepos 2 dieną, 1972

11:00 — Iškilmingos Šv. Mišios ir pamokslas
Liurdo grotoje: T. Jurgis Gailiūsis,
O.F.M., provincijolas

12:00 — Pietūs

4:15 — Meninė programa — išpildo vietinis
(Painchaud's Biddeford) orkestras

Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti šioje didžioje šventėje, pailsėti atostogų krašte, pasidžiaugti Maine gražiąja gamta, pabūti su draugais ir pažįstamais, pamėginti savo laimę įvairiausiame žaidimuose, paragauti lietuviškų valgių bei gėrimų.

POILSIS PRIE ATLANTO

— Labai gerai ir pigiai pailsėsite prie Atlanto pas Pranciškonus Maine.

— Vasarvietė yra prie Atlanto, turi didelį maudymosi baseiną ir kitus maloniam poilsiui patogumus.

— Šiomet sezonas prasideda liepos 1 d. ir baigiasi rugsėjo 4 d.

— Rezervuoti:

Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine 04046
Tel.: (207) 967-2011

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros židinys827-9865

Su Lietuvos vyčių ekskursija daugiau kaip 50 asmenų vyksta į Pietų Amerikos kraštus: Kolumbiją, Argentiną, Urugvajų, Braziliją ir Venecuelą. Išvyksta birželio 22 ir grįžtama į New Yorką liepos 7. Kiekvienoje lietuvių kolonijoje ruošiamas susipažinimo vakaras. Iš vyčių pusės meninę programą atliks solistė Prudencija Bičkienė iš Chicago, solistas Liudas Stukas iš New Jersey, aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko ir pianistas Vytautas Puškorius iš Clevelando. Ekskursijai vadovauja vyčių centro valdybos pirm. dr. Jokūbas Stukas. Dr. Stukas šiomis dienomis įtrauktas į leidinį „Community Leaders of America.“ Jo biografiniai aprašymai taip pat telpa: „Who's Who In The East“, „Dictionary of International Biography — London“, „Who's Who in Consulting“, „American Men of Science“, ir „Who's Who in Marketing“. Jis prieš dvejus metus rūpinosi ir Lietuvos vyčių ekskursija į lietuvių koplyčios šventinimo iškilmes Romoje. Dalyvavo virš 70 ekskursantų. Kitais metais planuojama išvykti į įvairias šventoves Europoje.

Kun. Pranas Raugalis, Apreiškimo parapijos klebonas, antrąjį jaunimo kongresą parėmė 100 dol. auka.

New Yorko ateitininkai ruošia iškylą į Mohensio State Parką. Iškyla bus birželio 25. Visi, kas turi mašinoje vietos ir kurie neturi kuo važiuoti, prašomi skambinti K. Vainiui, tel. 894-6091. Visi New Yorko lietuviai kviečiami dalyvauti.

Šatrijos, N. Y. Liet. bendruomenės tautinių šokių grupės, pasirodymas bus šį šeštadienį, birželio 24, Apreiškimo parapijos salėje. Grupė vyksta į tautinių šokių šventę ir šiame pasirodyme atliks dalį šventės programos. Be to, Audronė Bružaitė pasoks solo, Rūta Oniūnaitė su savo grupe padainuos. Pradžią 6 v.v.

Drasutis ir Liuda Gudeliai iš Connecticut, pagerbdami du Lietuvoj susideginusius dėl laisvės, Balfui paaugojo 20 dol.

Moteryų Vienybės išvyka — piknikas bus birželio 25, sekmadienį, Lukų rezidencijoje, 155-67 99 St. Howard Beach, N. Y. Norintieji dalyvauti, prašom skambinti telefonu VI 7-4477.

Prano Naujokaičio romanas „Pasisėjau žalią rūtą“, pereinantis metais dalinai spausdintas Darbininko atkarpoje, jau atspausdintas atskira knyga. Kaina 4 dol. Kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Elvyra Ošlapienė, Maironio liuanistinės mokyklos vedėja, tai mokyklai vadovavusi dvejus metus, pasitraukė iš savo pareigų. Apie tai buvo pranešta Maironio mokyklos baigimo iškilmėse. Vedėja buvo apdovanota gėlėmis ir Mindaugo Jankausko drožiniu — medžio skulptūra.

LMK Federacijos New Yorko klubas birželio 7 išrinko naują valdybą, kuri pareigoms pasiskirstė taip: dr. Marija Žukauskienė — pirmininkė, Janė Gerdvilienė — vicepirmininkė, Sofija Kačinskienė — sekretorė, Sofija Skobeikienė — izdininkė, Magdalena Ulenienė — narė. Kandidatė — E. Zukienė, Revizijos komisija — Elena Legeckienė, Malvina Kliveckienė.

Dail. Broniaus Murino paroda LMKF New Yorko klubas rengia rugsėjo 23-24 Kultūros židinyje.

Manylard Book leidyklos knygas: Vaidžanto Sin at Easter ir Jurgio Gliaudos Simas pamėnė Londone leidžiamas žurnalas The Book Exchange. Plačiau paminėtas Simas, nupasakojant knygos turinį. Prie Vaidžanto knygos plačiau aprašomas pats autorius. Manylard Books leidykla vadovauja Stepas Zobarskas.

Vytautas Koncė Fordhamo universitete baigė studijas bakalauro laipsniu. Studijavo rusų kalbą ir istoriją. Prieš tai jis buvo studijavęs Kolumbijos universitete.

Amerikos Lietuvių Vargonininkų ir Muzikų Sąjungos 50-tasis jubiliejinis seimas bus rugsėjo 4, Darbo dienos savaitgalį, Brooklyne, Angelių Karalienės parapijos salėje. Seimą globoja Sąjungos dvasios vadas klebonas kun. A. Petrauskas. Seimo programa bus mišios, bendras iškilmingas posėdis, darbo posėdis. Sukakties proga kiek vėliau numatoma ir didelis koncertas.

Dr. Vacys ir Emilija Čekai dviem savaitėm išskrido į Los Angeles, Calif., kur gyvena ištėjęs jų dukra p. Ratkelienė.

L.V.S. Ramovės New Yorko skryčiaus narių susirinkimas įvyks birželio 23, penktadienį, 7:30 v.v. Kultūros židinyje. Naujoji skryčiaus valdyba pateiks 1972 metų veiklos programą. Bus rodamos skaidrės iš Vietnamo karo frontų, bus ir pranešimas apie vykstančias kovas. Susirinkime dalyvauja ir giminingų organizacijų nariai.

Alto posėdis bus birželio 23, penktadienį, 7:30 v.v. Čekavičiaus restorane Woodhavene. Visi Alto nariai kviečiami dalyvauti.

B. Šlepetytė-Venskuvienė, Lietuvių Katalikų Moterų Orjų Sąjungos (LKMOPS) įgaliotinė tarptautiniam ryšiam, šiuo metu yra atvykusi iš Paryžiaus į New Yorką. Jos atvykimo proga birželio 3 buvo sušauktas specialus Lietuvių Katalikų Moterų Orjų Pasaulinės Sąjungos centro valdybos posėdis. Jo metu B. Venskuvienė pranešė apie LKMOPS atstovavimą tarptautinėje plotmėje, ypač apibūdindama veiklą Pasaulio Katalikų Moterų Orjų Unijoje (UMOFC), kurioje ji LKMOPS atstovauja jau ilgus metus bei palaiko nuolatinius ryšius su 65-kių pasaulio kraštų katalikų orjų atstovėmis. Posėdyje buvo nutarta išsiųsti neti aplinkraštį visų kontinentų katalikų orjų vadovėms, ryšium su padidėjusiu religiniu persekiojimu ir paskutiniams įvykiams pavergtoji Lietuvioj. Po pirmininkės, vicepirmininkės ir izdininkės pranešimų buvo aptarti biuletenio, kito tarybos suvažiavimo, LKMOPS veiklos istorijos trečiojo leidinio, lešų telkimo veikalai ir kt. klausimai. Posėdyje dalyvavo: dvasios vadas prel. J. Balkūnas, garbės pirmininkė M. Galdikienė, M. Lušienė, dr. A. Radzivanienė, B. Reventienė, naujos c. valdybos narės — P. Ažuolienė ir M. Gailiūstytė-Vasiliauskienė. Posėdis įvyko LKMOPS centro valdybos pirmininkės prof. dr. A. Janaciūnės namuose New Yorke.

„PERKŪNO“ CHORO ŠVENTĖ

New Yorko lietuvių vyrų choras Perkūnas birželio 17 turėjo savo šventę — sezono pabaigtuvę. Tą dieną choras O.D.O. rekordavimo studijoje New Yorke atliko įdainavimą naujai plokštelei išleisti. Choras įdainavo: J. Gaidelio — Daina, daina, J. Švedo — Balnok, tėveli, Baltos gėlės (solo Vyt. Alksninis), K. Griauzdės — Alutis, A. Jasenauskis — Naktis graži, St. Grauzinio — Jau pravertos dvaro stonios, A. Gečo — Pražydo jazminai, E. Gailevičiaus — Ramovėnų maršas, J. Strolis — Karo žygio daina, Brahms — Valsas, Breuerio — Labą rytą, A. Dvoržako — Žvirblis. Akomponavo Albinas Prizgintas.

Ta proga Kultūros židinyje buvo gražios ir nuotaikingos vaišės, kuriose dalyvavo choro nariai su šeimomis ir jų bičiuliai. Kartu tai buvo ir Perkūno gražios įrengto kambario pristatymas. Pasakyta sveikinimo kalbų.

Choro vadovybė sudaro: pirm. Vytautas Alksninis, vicepirmininkai: Zenonas Jūrys, Gediminas Rajeckas, Vytautas Daugirdas, sekretorius Stasys Vaškys, izdininkas Jonas Jankus.

ATIDARYTA

ONOS D. GALERIJA
Gegužės 27 Southampton buvo atidaryta „Ona D. Gallery“. Jauna ir graži galerijos direktorė Alia Paškevičiūtė su visu jaunatvišku užsidegimu priminė jo galeriją atsilankančius svečius ir su visu jai pritrūkančiu mandagumu aiškino, atsakinėjo į visus svečių paklausimus.

„Ona D. Gallery“ ką tik naujai įrengta, šalia kino teatro, pagrindinėje Southampton gatvėje, priešais didžiulias automobilių parduotuves. Kadangi čia pat, eidamas žemyn, randi visokių krautuvių ir užkandinių, tai tuojau pat, visą vaizdą akimis apėmęs, savo širdyje ir sutinki, kad čia dėl to bendro vaizdo buvo reikalinga ir galerija. Ji labai sutampa su ten esama aplinka: gatvė švari, krautuvelės švarios ir galerija švari, prikabinata pačių geriausių Onos Dakolskytės-Paškevičienės aliejinės tapybos darbų.

Galerijos adresas: 43 Hill Street, Southampton, L.I., N.Y. Tel. (516) 283-4081.

Atidarymo dieną galeriją aplankė per šimtą prašaliečių ir svečių. Svečiai vakare sugūžėjo į Paškevičių gražią rezidenciją atsigaivinti užkandžiais ir išgėrimais. Taip malonių šeiminių globoje svečiai pabendrauvo ir pasišnekejo iki vėlyvos nakties.

New Yorko valstijos senatorius Martin J. Knorr birželio 18 kalba New Yorke prie lietuviško kryžiaus minint baltiečių išvežimą. Nuotr. P. Ažuolo

ISKILMINGAS SKAUTŲ SEKMADIENIS

Birželio 11 Kultūros židinio sodelyje Tauro ir Neringos turtai veiklos metų pabaigą atžymėjo bendra iškilminga sueiga. Ji buvo pradėta mišiomis, kurias aukėjo Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Sueigoj dalyvavo skautų seserijos Vyriausia Skautininkė v.s. Lilė Milukienė, Atlanto raj. seserijos Vadeivė s. Danutė Siemaskienė, visa eilė uniformuotų N. Y. skautininkų, ir kaip Neringos t-o svečias, pirmą kartą uniformuotai pasirodęs vyr. skautų židinys „Vilija“.

Vyr. Sktn. v.s. L. Milukienė, pasidžiaugdama seserijos spaudos fondo pasisekimu (jau 1000 dol. surinkta), ypatingą padėką išreiškė Atlanto raj. sesėms, daugiausia šiame vajuje prisidėjusioms, o to atžymėjo ir apdovanojo šias vadoves: ps. Aldona Katiniene ir sl. Gražina Šimukonienė — Tėvynės Dukros žymniais, p. Danutę Šilbajorienę — Ordinu už Nuopelnus su rėmėju kaspinu ir psl. Danutę Birutienę — Vėliavos žyminiu.

Abiejų tuntininkų ypatinga padėka buvo išreikšta Skautam

NAUJAS BALFO VAJAUS KOMITETAS

Kultūros židinio patalpose įvyko Balfio vajeaus New Yorko darbuotojų pasitarimas, į kurį Balfio New Yorko skryčiaus valdyba pakvietė visų New Yorke esančių moterų organizacijų atstoves. Buvo sudarytas Balfio vajeaus 1972 metų komitetas. Į šį komitetą, be skryčiaus valdybos narių, įeina dar šios moterų organizacijų atstovės: E. Vaišnoraitė, Katalikų Moterų S-gos 24 kuopos pirmininkė, E. Muske, Kat. Mot. S-gos 30 kp. pirm., Ona Kubilienė, Kat. Mot. S-gos 29 kp. pirm., A. Radzivanienė, Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugijos pirm., dr. M. Kregždienė, SLA 99 kuopos pirm., M. Kliveckienė, L.D.K. Birutės Drjos New Yorko skryčiaus pirm., P. Ivauskienė, L.M. Klubų Federacijos New Yorko klubo pirm., Gr. Šimukonienė, vyr. skautų židinio Vilijos pirm., ir Aldona Marijošienė, New Yorko skautų tunto Neringos tuntininkė.

Vajeaus komiteto pirmininkas dr. E. Noakas susirinkusius painformavo apie praėjusių metų vaju. Buvo surinkta virš 4000 dolerių, kurie buvo perduoti Balfio centro valdybai. Praėjusiais metais Balfio vajeaus komitetas dėl techninių kliūčių negalėjo suruošti savo tradicinio vajeaus vakaro.

Naujas Balfio vajeaus komitetas nutarė šiais metais suruošti tokį tradicinį vakarą spalio 21, šeštadienį, atremontuoj Maspetho Atsimainymo parapijos salę.

Visų organizacijų atstovės mielai sutiko rinkti savo narių tarpe dovanas, kurios bus leidžiamos loterijon būsimame vajeaus parengime. Tokiu būdu Balfio vajeaus parengimas šiais metais atžymės vajeaus pradžią.

Visos New Yorko organizacijos prašomos tą dieną, spalio 21, nedaryti jokių parengimų ir raginti visus gausiai dalyvauti Balfio vajeaus vakare.

Atsisveikindami visi linkėjo me „Ona D. Gallery“ gero pasisekimo.

K-AS

DEMONSTRACIJOS PRIE ŠV. PATRIKO

Kai New Yorko laikraščiai pakelbė apie antrąjį susideginimą Lietuvoj, čia buvo surengtos spontaniškos demonstracijos. Rengė jaunimo kongreso komitetas.

Demonstracijos vyko birželio 15, ketvirtadienį, nuo 6 v. vakaro iki 12 val. nakties. Jos drauge buvo ir religinio pobūdžio, kad tuo būtų pagerbti kenčią ir žuvę dėl tikėjimo persekiojimo Lietuvoj. Buvo pasirinkta vieta prie Šv. Patriko katedros, bet katedros administracija neleido demonstruoti prie pačios katedros. Teko pereiti į kitą gatvės pusę.

Demonstracijų metu kalbėjo kun. V. Piktuma, Tėv. P. Baltakis, O.F.M., Jaunimas skaitė maldas. Buvo nešamas karstas. Apie šimtas jaunimo vaikščiėjo su žvakutėmis.

Demonstracijos susilaukė daug dėmesio ir praėjo įspūdingai.

BUDEJIMO NAKTIS MASPETHE

Penktadienis, birželio 16, Maspethe buvo paskirtas prisiminti ištremtuosius į Sibirą, prisiminti kovojančius dėl tikėjimo ir tautos laisvės.

Cia programa buvo trijų dalių. Pirmą dalis — tai žvakutė procesija Maspetho gatvėmis prie bažnyčios. Prasidėjo 9 v.v. Procesijos metu buvo kalbamas rožančius. Dalyvavo apie šimtas žmonių. Antroji dalis — dai Švč. Sakramento adoracija, kurią pravedė kun. J. Pakalniškis. Jis kalbėjo pritaikytas maldas, prisiminė ištremtuosius, religijos persekiojimą. Protarpiais buvo giesmės.

Trečioji dalis — prieš vidurnaktį buvo mišios, kurias koncelebravo prel. J. Balkūnas, kun. P. Bulovas, kun. J. Pakalniškis. Mišios buvo lietuviškos ir skirtos ta pačia intencija. Per komunią solo giedojo M. Razgaitis. Žmonių buvo kiek mažokai.

ISKILMĖS PRIE LIETUVIŠKO KRYŽIAUS

Birželio išvežimai New York, Flushing Meadow — Corona parke minėti ir birželio 18 prie lietuviško kryžiaus. Čia iniciatyvos ėmėsi kryžiaus globos komitetas, kurio pirmininku yra Petras C. Wytenus. Diena buvo apsiniaukusi ir lietinga, o paties minėjimo metu smarkokai lijo.

Tad ir dalyvių susirinko vos per 100 asmenų. Išsklūs JAV ir 3 Baltijos kraštų vėliavos, padėtas vainikas. Po atidarymo žodžio ir prel. J. Balkūno invokacijos, kalbėjo New Yorko valstijos senatorius Martin J. Knorr, New Yorko assemblymanas John T. Flack, New Yorko valstijos katalikų veteranų komendantas Goff, Maspetho burmistras Peter Cahales, latvių ir estų organizacijų atstovai, LB apygardos pirm. A. Vakselis. New Yorko gubernatoriaus buvo išleides tai dienią specialią proklamaciją. Gauti raštiški pareiškimai iš eilės senatorių, kongresmanų ir kitokių politikų. P. Bivainis minėjęmą filmavo ir užrašė į garsinę juostą.

NAUJAS „MUZIKOS ŽINIŲ“ NUMERIS

Šią savaitę siuntinijamas skaitytojams naujas Muzikos žinių numeris — kovo-birželio mėn. (Nr. 1-2).

Numeryje rašo kun. Ladas Budreckas — Trys lietuviški chorai, Juozas Stankūnas tęsia straipsnį apie vargonus. Surinkta plati muzikinio gyvenimo kronika, pagerbiamas kompozitorius Jonas Čižauskas, prisimenamas velionis kompozitorius Jonas Švedas, miręs Lietuvoje. Du puslapiai skirti ir žiniam anglų kalba. Numeris turi 16 puslapių, spausdintas pranciskų spaustuve. Viršelyje įdėta Vincės Jonuškaitės nuotrauka — Carmen vaidmenyje.

Zurialą leidžia Lietuvių Vargonininkų-Muzikų Sąjunga. Redaguoja ir administruoja sąjungos pirmininkas V. Mamaitis. Išėina 4 kartus per metus. Metinė prenumerata — 5 dol. Muzikos žinių adresas: 209 Clark Place, Elizabeth, N. J., 07206.

LIETUVOS VYČIŲ 41 KUOPOS RENGIAMAS

ŽIAURIŲJŲ BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

su

Apreiškimo parapijos choro koncertu, diriguojant muz. A. KAČANAUSKUI,

įvyks

**birželio 25, sekmadienį, 5 val. popiet
Apreiškimo parapijos salėje,
No. 5th St. ir Havemeyer St.,
Brooklyn, N. Y.**

Bilietų kainos 5, 4, ir 3 dol.